

JAARGANG 43 - Nummer 134 - December 2023

WBL Magazine

UITGAVE VAN DE WERKGROEP BEHOUD LOPIKERWAARD

WBL Magazine digitaal

Leden/donateurs ontvangen dit WBL Magazine per post in gedrukte vorm. Er bestaat ook een mogelijkheid om het Magazine digitaal per e-mail te ontvangen. Dat bespaart papier en verzendkosten.

Wilt u voortaan het WBL Magazine digitaal ontvangen maak dit dan per e-mail kenbaar aan:

secretaris@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

Dit geldt alleen voor leden/donateurs.

Alle andere belangstellenden kunnen het Magazine online lezen op onze website:

www.werkgroepbehoudlopikerwaard.nl/magazine/

Nieuwe mailadressen

Het bestuur is voortaan bereikbaar via de volgende mailadressen:

Algemene mailadressen:

voorzitter@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

secretaris@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

penningmeester@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

Specifieke mailadressen:

hkeijzer@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

rmeijer@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

wboesten@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

ischuller@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

lsnoek@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

wvdputten@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

lvdberg@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

IN DEZE UITGAVE o.a.:

Van de voorzitters	Pag. 2
Donateursdag	Pag. 4
Zeldenrust	Pag. 5
Nieuwe Omgevingswet	Pag. 6
Vrijkomende agr. bebouwing	Pag. 8
Weidevogelkerngebied	Pag. 10
GH Jaarevenement	Pag. 12
Salmsteke	Pag. 13
Herbergen etc.	Pag. 14
GH internationaal	Pag. 17
Open dag eendenkooi	Pag. 18
Vleermuis zoekt woning	Pag. 20
Paardenhouderij in Montfoort	Pag. 22
Waterberging Willeskop	Pag. 24
Gekanaliseerde Holl. IJssel	Pag. 26
Vernieuwd Groene Hartpad	Pag. 28
MUS-tellers	Pag. 31
Nedereindse Plas	Pag. 34
Paddenstoelen	Pag. 36

COLOFON**WBL Magazine**

is een uitgave van de
Stichting Werkgroep Behoud
Lopikerwaard (WBL)

Bankrekening:

NL39 INGB 0001 0530 29
t.n.v. Penningmeester
Stichting WBL

De stichting is ingeschreven
in het stichtingenregister
K.v.K. onder nr. 41179802

**Het redactieteam is per mail
bereikbaar:**

redactie@
werkgroepbehoudlopiker-
waard.nl

Vormgeving & opmaak

Jan Kooijman

Foto omslag:

Gijs van Kempen, natuurge-
bied Willeskop

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Een woordje vooraf vanaf de redactietafel

Beste lezer, hierbij heeft u de tweede uitgave van ons WBL Magazine van 2023 in handen. Het blijkt dat wij met ons magazine veel donateurs en overige lezers een groot plezier doen en dat ons magazine graag wordt gelezen. Ook voor dit magazine zijn wij van mening dat wij u een breed palet aan interessante en informatieve artikelen aanbieden.

We blikken terug op het afgelopen jaar: de open dag bij de eendenkooi, de uitreiking van de duurzaamheidsprijs in Montfoort en de donateursdag. Veel verder terug in de tijd duurde reizen lang en werd er gegeten en gedronken in herbergen en uitspanningen. Peter Versloot vertelt er uitgebreid over. De natte zomer en herfst zorgden ervoor dat paddenstoelen letterlijk 'als paddenstoelen uit de grond omhoog schoten'. Hoe dat komt kunt u lezen in een bijdrage van Peter Gruters. Het (vele) water heeft ook de aandacht van het waterschap. In de Lopikerwaard is HDSR met maar liefst drie grote projecten bezig: dijk- en oeververbetering

Hollandsche IJssel, extra waterberging in natuurgebied Willeskop en dijkversterking Salmsteke. De status van deze projecten kunt u lezen in dit magazine. Het Groene Hartpad is een nieuw lange afstand wandelpad door het veenweidelandschap van het Groene Hart, dat je door de verborgen parels van onder andere de Lopikerwaard voert. Een van die parels is natuurgebied Willeskop, dat tevens de voorkant van dit Magazine siert. Natuurliefhebbers en wandelaars moeten zeker het Groene Hartpad gaan verkennen.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat u inmiddels iedere twee maanden de digitale Nieuwsbrief ontvangt, boordevol met actuele onderwerpen die onze Lopikerwaard betreffen. Wij horen dat een groeiend aantal lezers de links opent om de informatie op te halen. U kunt de Nieuwsbrief gerust doorsturen naar familie, vrienden en bekenden waarvan u weet dat zij ook betrokken zijn bij het wel en wee van onze prachtige Lopikerwaard.

Veel leesplezier, het redactieteam

Bericht van de penningmeester

Het jaar 2023 loopt alweer ten einde en snel zal het 2024 zijn. Met het nieuwe jaar komt het onvermijdelijke verzoek van de penningmeester om uw jaarlijkse contributie/donatie te betalen.

Het bedrag is hetzelfde gebleven: € 20,00 voor één persoon en minimaal € 25,00 voor een gezinslidmaatschap. U kunt uw contributie/donatie overmaken naar bankrekening NL39 INGB 0001 0530 29 t.n.v. Penningmeester Stichting WBL. Bij voorbaat hartelijk dank.

Indien u het gemakkelijker vindt om met een betaalverzoek (QR-code of betaallink) te betalen, wilt u dan een mailtje sturen naar onderstaand mailadres? Een QR-code met betaalverzoek is namelijk maar een beperkt aantal dagen geldig.

De WBL is erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Uw contributie/donatie aan de WBL is hierdoor aftrekbaar van uw belastbaar inkomen.

Nieuwe donateurs kunnen zich aanmelden via: <https://www.werkgroepbehoudlopikerwaard.nl/lid-of-donateur-woorden/>

Leon Snoek, penningmeester@werkgroepbehoudlopikerwaard.nl

Henriëtte Keijzer en Ronald Meijer, duovoorzitters

Bestuur WBL

Voorzitter(s):

Ronald Meijer
Henriëtte Keijzer

Vice-voorzitter:

Wim Boesten

Secretaris:

Irene Schuller
06-28407546

Penningmeester en ledenadministratie:

Leon Snoek

Leden van het bestuur

Leo van den Berg
Wim van der Putten

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

van de voorzitters

De WBL is betrokken bij vele dossiers die momenteel het buitengebied betreffen. Bouwprojecten in het buitengebied en op groen binnen de bebouwde kom wijzen wij in principe af. In de laatste ca 40 jaar is door zogenaamde eenmalige besluiten uiteindelijk meer dan 40% van het landelijk gebied verloren gegaan. Nog eens 40 jaar met eenmalige besluiten en de Lopikerwaard is veranderd in een industrieel energiepark met windmolens, zonneparken en verder volgebouwd met huizen en industrie. En daarmee is dan het eeuwenoude cultuurhistorisch landschap met zijn fraaie doorzichten als laatste stukje Groene Hart in Utrecht verdwenen.

Maar wij zien ook de grote landelijke opgaves, zoals woningtekort, verduurzaming, energietransitie, druk op de agrariërs of opvang van asielzoekers. In al deze dossiers moeten wij een afweging maken waar we mee moeten bewegen met de besluitvorming, dan wel krachtig tegen een ontwikkeling stelling moeten nemen. Daartoe gaan wij liefst aan de voorkant van de besluitvorming met de betreffende gemeente in gesprek.

Afwegingen die wij moeten maken bij de bebouwing van Zeldenrust in Benschop, de Bleek in Montfoort, bouwplannen in het prachtige Kromme IJssel gebied, op de Ruimtevaartbaan in IJsselstein of de flexwoningen in het gebied bij het Statenbad in Oudewater of aan de Noord IJsseldijk in IJsselstein. Of de 'Straatje erbij' plannen. Allemaal buiten de rode contouren. Bij uitplaatsing van Roba Metals naar bedrijventerrein de Copen in Lopik komt binnenstedelijk veel ruimte vrij voor woningbouw, zodat buitenstedelijk (zoals Kromme IJsselgebied of Ruimtevaartbaan) niet gebouwd hoeft te worden en

wij zijn dan in principe wel voor zo'n uitplaatsing. Waarbij wij echter niet de zekerheid hebben dat de gemeente niet alsnog tot en/en besluit. Dit maakt het ook vaak voor ons tot een dilemma. Mocht blijken dat de bezwaren van omwonenden en van ons terzijde worden geschoven, dan gaan we in gesprek met de gemeente om een goede inbedding in het groen te laten realiseren en eisen te stellen aan duurzaamheid, uitstraling en natuurcompensatie. Of overwegen wij in beroep te gaan.

Vaak zijn plannen niet opgenomen in een gemeentelijke omgevingsvisie, maar zijn ze het initiatief van projectontwikkelaars, waar gemeentes vaak maar al te graag in mee gaan zonder grondige onderbouwing van de noodzaak. Wij willen met de verschillende gemeentes om de tafel om de gemeentelijke omgevingsvisies (verplicht bij de nieuwe Omgevingswet) vooraf te bespreken belangrijke waarden hierin te laten vastleggen.

Wat ook ontbreekt is een gemeenschappelijke visie en een eenduidig beleid op het Groene Hart en ons gebied in het bijzonder. Daarom is de WBL ook nauw betrokken bij het opstellen van een visie voor de Utrechtse Waarden (het Utrechtse deel van het Groene Hart inclusief Nieuwegein) waaraan iedereen, dus landelijke overheid, provincie, gemeenten en waterschap, zich dient te houden bij besluitvorming. De visie Utrechtse Waarden vormt een onderdeel van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG).

Ook zou dit een instrument kunnen worden om voor de rechter, indien noodzakelijk, een zaak te kunnen winnen als wij als laatste redmiddel een procedure opstarten om een ongewenste ontwikkeling te voorkomen.

De gemeente Montfoort is voortrekker voor de Lopikerwaard gemeenten om een beleidsvisie te ontwikkelen hoe om te gaan met vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Ook hier is de WBL bij het opstellen nauw betrokken. Meer hierover in dit Magazine.

Recent hebben wij ook een zienswijze ingediend tegen de plannen op de Cattenbroekerdijk 34 in Linschoten. Door vele, naar onze mening, fouten is hier een meerlaagse intensieve varkenshouderij ontstaan die niet past in ons gebied. Nu is hier door juridische 'slimmigheidjes' ook nog eens een uitbreiding aangevraagd om van 13.000 naar 18.000 varkens te gaan. Daarmee gaat de stank-, methaan-, stikstofuitstoot e.d. nog meer omhoog en komen er nog meer verkeersbewegingen op deze dijk die toch al in slechte staat is door de zware voertuigen. Wij vinden het ronduit vreemd dat hier zou mogen

worden uitgebreid terwijl boeren in de omgeving fors moeten inleveren.

Uiteindelijk hopen en denken wij dat vanuit overkoepelend beleid kan worden voorkomen dat er, zoals nu, tientallen dossiers ontstaan. En dat wij iedere keer standpunten moeten innemen en zaak voor zaak onze visie moeten bevechten. Uiteindelijk bestaat het WBL-bestuur uit vrijwilligers en is ook beperkt in aantal. Wat dan weer niet wegneemt dat wij ons vol vuur en ijver bij alle dossiers inzetten om onze en daarmee uw doelstellingen te bereiken. Wij waarderen het zeer dat wij namens u kunnen spreken en u als donateur ons in deze steunt. Zonder uw steun en bijdrage is het niet mogelijk.

Natuur, water, klimaat én landbouw

Het UPLG (Utrechts Programma Landelijk Gebied) is opgesteld in lijn met de doelen zoals beschreven in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Hierin wordt uitgegaan van een integrale aanpak voor de verbetering van natuur, water en klimaat. De provincie stelt het realiseren van een toekomstbestendig en vitaal platteland, met blijvend ruimte voor een duurzame en rendabele landbouw, als belangrijke randvoorwaarde om het UPLG te kunnen realiseren. Om die reden voegt de provincie landbouw (naast natuur, water en klimaat) als 4e doel voor het UPLG toe. Op die manier werkt Utrecht toe naar een circulaire, natuurinclusieve en klimaatneutrale landbouw die economisch rendabel is en door de maatschappij wordt gewaardeerd.

bestuursuitje

In het kader van 'gebiedsverkenning' organiseerde het bestuur van de WBL op zaterdag 2 september jl. een zogenaamd bestuursuitje. Er werd ingescheept in Montfoort en via de Montfoortse Vaart, de Korte Linschoten, de Lange Linschoten en de Hollandsche IJssel werden Montfoort, Linschoten en Oudewater aangedaan.

Vanaf het water werd genoten van het mooie open landschap van de Lopikerwaard. Onderweg werden een aantal actuele ontwikkelingen 'zichtbaar' en besproken: de strak gemaaide en sterk bemeste graslanden waarin weidevogels niet kunnen leven, de geplande uitbreiding van een varkensflat aan de Cattenbroekerdijk, de mogelijke komst van windturbines en zonnevelden langs de A12 en de nieuw aangebrachte beschoeiing van de oevers aan de Lange Linschoten en de Hollandsche IJssel.

Elders in dit Magazine kunt u hier meer over lezen.

Fijne feestdagen!

Op de foto het voltallige bestuur van de WBL met v.l.n.r.: Leo van den Berg, Henriëtte Keijzer, Irene Schuller, Leon Snoek, Wim Boesten, Ronald Meijer en Wim van der Putten.

DONATEURSDAG 2023

De foto's zijn gemaakt door lid/donateur Diana Rooker.

Het dorp Linschoten is één van onze prachtige dorpen binnen de Lopikerwaard. En net buiten het dorp is sinds kort een biologische tuinderij. De WBL koestert deze pareltjes en wilde de donateurs hier tijdens de jaarlijkse donateursdag op 7 oktober jl. graag kennis mee laten maken. De donateursdag is tevens een mooie gelegenheid om elkaar te ontmoeten en van gedachten te wisselen.

Proeftuin van Linschoten

Op een vervallen boomgaard van de Stichting Landgoed Linschoten is Natascha Boel in 2022 begonnen met de Proeftuin van Linschoten. Op deze biologische tuinderij is ploegen taboe. Net als spitten en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Alles gebeurt met de hand, is biologisch geteeld, met liefde, aandacht en goede zorg voor de bodem. Tijdens het oogstseizoen krijgen abonnees wekelijks een pakket met allerlei soorten groenten zoals bietjes, boontjes,

paksoi of kool, aangevuld met bijvoorbeeld radijs, bosui of wat kruiden. Maar de groenten uit de tuinderij komen niet alleen op het bord van Montfoortse gezinnen, maar ook op die van het gerenommeerde restaurant De Burgemeester in Linschoten.

Binnenkort kun je er overnachten in zogenaamde Wickelhouses. Deze ecolodges zijn klein, van Nederlands ontwerp en fabricaat, gemaakt van karton en hout en super duurzaam.

En ze zijn van binnen en buiten prachtig! Natascha zelf vertelde enthousiast het verhaal van de proeftuin en haar doel om een gezellige community te creëren waarbij mens, natuur en landbouw weer met elkaar worden verbonden.

Dorp Linschoten

Linschoten kent een rijke geschiedenis. Deze geschiedenis is herkenbaar aan een grote verscheidenheid aan monumenten en landschappelijke structuren. Er zijn aanwijzingen dat er in Linschoten ca. 900 na Chr. al bewoning is geweest.

Het dorp ontwikkelde zich op de plaats waar de restgeul, van het vroeger tussen Montfoort en Woerden gelegen veenstroompje, samenkomt met het riviertje de Lange Linschoten. Langs de Lange Linschoten, in de directe nabijheid van het (oude) Huis Linschoten en de kerk, verrees een dorp in lintbebouwing. Nu nog is Linschoten een van de mooiste dorpen van Nederland. Een deel van Linschoten is beschermd dorpsgezicht. Om het dorpshart liggen de uitbreidingswijken Noord, Rapijnen, Overvliet en Voorvliet. Een gids vertelde over die rijke historie en liet de mooiste plekjes zien. De dag werd afgesloten met een hapje en een drankje in Dorps-huis de Vaart in Linschoten.

Zie ook onze website voor meer foto's van deze dag.

Zeldenrust

Dit artikel gaat over Zeldenrust, van oorsprong de dokterswoning van de Benschopse huisarts met een heus koetshuis. Vanuit de centrale hal kon de arts via de voordeur met de koets uitrijden voor geneeskundig hulp en vooral ook bij bevallingen.

Er is al een hele geschiedenis rond Zeldenrust met plannen om er woningen te bouwen. Reeds vijf of zes jaar geleden hebben we met een delegatie van WBL een werkbezoek gebracht aan Jan van Bruchem, de agrisch eigenaar. Hij leidde ons rond en lichtte zijn plannen toe. We zagen een fraaie ouderwetse woning waar de tijd had stil gestaan: een soort museum. De slaapkamer van zijn ouders was al die jaren niet aangeroerd. Om zo iets op te knappen is veel, heel veel geld nodig, dat begrijpt iedereen. Jan van Bruchem gaf aan: 'Ik kan het hele spul verkopen aan een Amsterdammer, dan komt er een hek voor! Is de gemeenschap daarbij gebaat?' Nee dus. We begrepen dat er naar financiële middelen gezocht werd, waarbij een contingent woningen de financiële onderlegger vormt voor de hersteloperatie van dit Rijksmonument.

De WBL ziet de voordelen van deze plannen, want door kleinere toekomstbestendige woningen op deze plek kunnen met name senioren uit Benschop doorstromen en kunnen jonge gezinnen uit Benschop weer die grotere woningen betrekken. De ligging bij de supermarkt, het openbaar vervoer en de marktplaats is optimaal. Zo vergroot je de leefbaarheid van de kleine kernen, waarvan de gemeente Lopik er meerder kent.

We zijn dus niet tegen extra woningen, ook om restauratie van het monumentale Zeldenrust mogelijk te maken. In het eerste plan werd echter naar ons

idee te fors over de grens van het buitengebied (voorheen rode contouren genoemd) heen gegaan. Dit voorjaar vernamen wij dat de gedeputeerde van de provincie Huib van Essen de plannen afschoot met als argument dat hier een ganzenrustgebied verstoord werd. Ik heb de wethouder gebeld om onze steun uit te spreken mits het aantal woningen en de plaats daarvan aanvaardbaar is.

Er is gekeken hoeveel woningbouw nodig is om financieel uit te kunnen. Zoals het er nu uitziet zijn er 29 woningen gepland met daarnaast mogelijk 9 tot 13 in het hoofdgebouw annex koetshuis. Deze benodigde woningbouw komt grotendeels op de plek van de oude varkensschuren en binnen het bouwvlak. Ter compensatie komt er een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Zichtlijnen worden open gemaakt door het verwijderen van een taxushaag en streekeigen bomen zoals knotwilgen worden aangeplant. De biodiversiteit wordt verhoogd door o.a. bloeiende slootkanten en extra natuur.

De laatste tijd bereiken ons signalen dat nu de lichten op groen staan, zowel bij de provincie Utrecht als bij de gemeenteraad van Lopik. Verder liggen er plannen om hier een dagopvang te realiseren en wordt er ook gekeken om een museum met landbouwwerktuigen in te richten. Veel WBL-ers zullen zich nog de excursies herinneren naar de collectie van Van Lieshout met de oude landbouwwerktuigen en machines, welke nu door de erven aangeboden wordt en waarvan een gedeelte hier terecht komt voor de toekomst.

door Wim Boesten

De WBL streeft naar een afspraak met het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lopik om de natuurcompensatie en het grotendeels behouden van de boomgaard te borgen. Daarnaast dat bebouwing uitsluitend binnen het bouwvlak wordt gerealiseerd.

Zeldenrust, foto: verstoep.nl

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Henriëtte Keijzer

Wilt u meer weten over de nieuwe Omgevingswet? Kijk op onderstaande websites.

www.samenvooronzeleefomgeving.nl/

Op deze website voor vrijwilligers van natuur- en milieuorganisaties vind je wegwijzers, voorbeelden en ervaringen hoe je invloed uit kunt oefenen via de Omgevingswet. Deze wet verplicht gemeenten om de wensen en ideeën van inwoners mee te nemen als er een nieuwe omgevingsvisie, -plan of -programma wordt gemaakt.

aandeslagmetdeomgevingswet.nl/

dmo.omgevingswet.overheid.nl/home

oefen om te zien hoe deze vervanger van ruimtelijkeplannen.nl werkt. Let op, gegevens zijn nog niet allemaal accuraat.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

De nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024

Per 1 januari gaat, na veel uitstel, de nieuwe Omgevingswet (OW) in werking. Wetten en regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving worden hierin gebundeld. Dit zou een integrale benadering en snellere besluitvorming moeten betekenen. Willen burgers of bedrijven straks een project of activiteit starten? Dan hoeven zij nog maar bij één loket één vergunning (digitaal) aan te vragen. Daarna neemt de gemeente of de provincie een beslissing.

Dit zou het makkelijker maken voor de aanvrager en de vergunningsaanvraag zou sneller afgehandeld moeten zijn. Maar digitaal zijn er nog veel problemen. Dit zou ervoor kunnen zorgen dat gemeentes aanvragen voor omgevingsvergunningen in de kast laten liggen en dat ze ernstige vertraging gaan oplopen.

Vier begrippen toegelicht

Iedere gemeente stelt een **Omgevingsvisie** op (vervangt structuurvisie): een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele leefomgeving. Een visie over de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur, bouwwerken en cultureel erfgoed.

Een **Omgevingsplan** (vervangt bestemmingsplan) maakt duidelijk welke ontwikkelingen en initiatieven mogelijk zijn binnen de gemeente. En ook welke activiteiten en welke normen voor bijvoorbeeld geluid en geur zijn toegestaan. En welke randvoorwaarden er zijn voor initiatieven van derden. Sommige gemeenten hebben nu meer dan 100 bestemmingsplannen. In zo'n plan staat waarvoor een stuk grond of een gebouw mag worden gebruikt. Hiervoor in de plaats komt 1 omgevingsplan voor het hele gebied. Dit betekent minder

regels en meer samenhang. De gemeentes hebben hiervoor nog tot 2031 de tijd. In de overgangstijd geldt het omgevingsplan van rechtswege.

Voor een activiteit of initiatief in de fysieke leefomgeving moet de initiatiefnemer soms een **Omgevingsvergunning** aanvragen. Welke activiteiten vergunning plichtig zijn legt de gemeente in het Omgevingsplan vast. Het aanvragen kan via het Omgevingsloket DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet).

In veel gevallen is de Omgevingsvisie te abstract om direct een doorvertaling naar het Omgevingsplan mogelijk te maken. In dat geval kan een gemeente een **Omgevingsprogramma** opstellen, waarin doelstellingen voor een bepaald thema of gebied staan uitgewerkt.

De nieuwe Omgevingswet biedt kansen die de WBL wil aangrijpen. Wij kunnen als WBL vooraf invloed uitoefenen op de gemeentelijke Omgevingsvisies door, bij voorkeur samen met andere organisaties, de omgevingswaarden (zoals rust, bodem, lucht, water, donkere etc.) ook op te laten nemen in deze omgevingsvisie. En input leveren om de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in kaart te brengen en vast te laten leggen. Wij willen dit voorjaar in gesprek gaan met de verschillende Lopikerwaard gemeentes (IJsselstein, Lopik, Montfoort, Oudewater) of zienswijzen indienen zodra er concept-omgevingsvisies bekend zijn.

Wij vragen van de gemeentes een duidelijke omschrijving van de kwaliteit van het gebied en het beschermen van NNN of Natura 2000 gebieden en de groene contouren tegen bouw- of recreatieontwikkelingen. Maar ook duidelijke maatregelen ter verhoging van de biodiversiteit en bijvoorbeeld duurzaam

Wij vragen van de gemeentes een duidelijke omschrijving van de kwaliteit van het gebied en het beschermen van NNN of Natura 2000 gebieden en de groene contouren tegen bouw- of recreatieontwikkelingen. Maar ook duidelijke maatregelen ter verhoging van de biodiversiteit en bijvoorbeeld duurzaam en circulair bouwen met groencompensatie (pact 'Groen groeit mee', zie artikel over VAB in dit blad). Ook kunnen we bij de gemeente nagaan of zij het convenant duurzame woningbouw hebben ondertekend. Een groen programma van eisen op tafel leggen bij de gemeentes. Vragen om een Aanvullingswet natuur Omgevingswet in de Omgevingswet (Ow). Daarmee kunnen de specifieke regels voor de bescherming van natuurwaarden worden geïntegreerd in het stelsel van de Ow. Dit bevordert dat het natuurbelang al in een vroegtijdig stadium bij beleids- en besluitvorming wordt betrokken. Dat is goed voor de natuur en voorkomt ook vertraging in besluitvormingstrajecten. Tevens willen wij dat er een participatieverordening wordt opgenomen, waarin een goede en eerlijke participatie gewaarborgd is. Ook van belang omdat de termijn om een zienswijze in te dienen teruggebracht wordt van 6 naar 4 weken. En de gemeente moet ambities formuleren en vastleggen, zodat hier duidelijkheid en een juridische grond is. We willen ook kijken naar meekoppelkansen op bestaande ontwikkelingen of het combineren van

functies. Denk aan plannen voor extra waterberging, die tegelijk kansen kunnen bieden voor natuurontwikkeling en biodiversiteit, maar misschien ook nog wel voor recreatie.

Het is duidelijk dat het al met al zeer complexe materie betreft die kansen en bedreigingen kent. Het WBL bestuur doet alles binnen haar vermogen om onze doelstellingen te verankeren in de regelgeving.

Heeft u juridische of bestuurlijke ervaring of gaat dit onderwerp u aan het hart? Wellicht wilt u ons dan helpen deze belangrijke kwesties te waarborgen in de nieuwe Omgevingsplannen en Omgevingsvisies. Wij nodigen u uit contact op te nemen met mij of een van onze bestuursleden.

*onder: Landschap vergezicht.
foto: Vista Landschapsarchitectuur en Stedenbouw via Provincie Utrecht*

door Henriëtte Keijzer

“.....Zo kan het ensemble van boerenwoning met stallen en schuren intact gehouden worden en kunnen deze schuren en stallen omgebouwd worden tot meerdere kleinere woningen op dezelfde plek met dezelfde uitstraling.”

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Vrijkomende agrarische bebouwing en bouwen in het buitengebied

Door de provincie Utrecht is een pilot-project gestart in samenwerking met de gemeente Montfoort over de mogelijkheden van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). De WBL en Stichting Hugo Kotestein zijn door de gemeente Montfoort gevraagd hierover input te leveren. Dit doen we natuurlijk graag, want hierover is al langere tijd veel onduidelijkheid.

De WBL ziet kansen, maar ook bedreigingen. Ten eerste willen wij voorop stellen dat wij niet graag zien dat boeren (moeten) stoppen. Geen Groene Hart zonder boeren. Wel is het zo dat we graag zouden zien dat boeren de transitie door kunnen maken naar natuurinclusieve extensieve landbouw met meer aandacht voor o.a. biodiversiteit, weidevogels en dierenwelzijn. Echter, hier zijn ook langdurige gelden en vooral ook duidelijkheid vanuit de overheid voor nodig om de boeren in staat te stellen die overgang te maken. Boeren die toch gaan stoppen verkopen vaak hun land aan andere (grotere) boeren of aan projectontwikkelaars voor speculatie op woningbouw, windmolens of zonnevelden. Stallen en schuren komen dan leeg te staan en geven uitdagingen met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en vitaliteit. Het geeft ook risico op illegaal gebruik en criminaliteit. Tevens gebeurt het nu vaak dat deze woningen met schuren worden opgekocht door bedrijven waarbij de boerenschuren worden gesloopt en vervangen door, vaak veel grotere, bedrijfshallen zonder landschappelijke inpassing. Vaak zijn dit bedrijven die niet in het landelijk buitengebied thuishoren en die o.a. voor verkeers- en geluidsoverlast zorgen.

Wij zouden graag zien dat de erven

vanuit cultuurhistorisch oogpunt in stand worden gehouden en pleiten voor een verruiming van de mogelijkheden op deze erven voor wonen. Zo kan het ensemble van boerenwoning met stallen en schuren intact gehouden worden en kunnen deze schuren en stallen omgebouwd worden tot meerdere kleinere woningen op dezelfde plek met dezelfde uitstraling. Dit zouden interessante woningen kunnen zijn voor starters en ouderen (bijvoorbeeld knarrenhofjes of tiny houses. Bij dit ensemble hoort dan ook een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en het gezamenlijk eigenaarschap van een ruim stuk omliggende grond, bijvoorbeeld als tuin, moestuin e.d.

Hiertoe zouden erfinrichtingsplannen verplicht gesteld moeten worden om zo voldoende ruimtelijke kwaliteit te waarborgen en moet de natuurcompensatie voor deze woningen vastgelegd worden. Deze verruiming van de regels vraagt om een gebiedsgerichte aanpak (wat past hier wel en daar niet) en moet goed vastgelegd worden door gemeente en provincie in de omgevingsvisies. Maar binnen deze gebieden moet het juridisch kader wel duidelijk worden vastgelegd. Nu wordt het vaak door gemeentes aan burens overgelaten om in overleg te gaan en voelt een buur zich gedwongen toe te stemmen om de burens te vriend te houden.

Splitsing van bestaande gebouwen in meerdere woonunits zou een goede oplossing bieden voor woningen in het buitengebied. De WBL maakt zich veel zorgen over de ontwikkelingen aan de rand van de bebouwde kom. Projectontwikkelaars benaderen de gemeentes met bouwplannen op aangekochte stukken grond.

Vaak grond die zij al eerder van boeren hebben opgekocht met het idee hier wellicht in de toekomst woningen op te kunnen bouwen en veel winst te maken. Deze plekken zijn vaak niet opgenomen in een gemeentelijke visie voor woningbouw, maar de gemeentes gaan hierin mee.

Wij vinden dat er een goed onderbouwde en reële woningopgave moet zijn vanuit de gemeente, die allereerst binnenstedelijk opgelost moet worden volgens de ladder van duurzame verstedelijking.

Onder deze zorgelijke ontwikkeling past ook het, door het Economisch Instituut voor de Bouw gepubliceerde onderzoek medio oktober over kleinschalige woningbouw in Nederland, in de pers aangeduid als 'een straatje erbij'. Dit klinkt leuk, maar leidt tot verstopping en onherstelbare aantasting van de - voor onze Lopikerwaard zo kenmerkende - lintbebouwing. En het verlies van het groene karakter van de dijken langs de grote en kleine rivieren in ons gebied, zoals de Hollandsche IJssel, de Kromme IJssel en de Lek.

'Straatje erbij' kan wat betreft de WBL alleen als alle mogelijkheden binnenstedelijk benut zijn en het de natuur en cultuurhistorische waarde niet schaadt, maar er juist ruimte wordt gemaakt om

natuur te herstellen en te ontwikkelen. In het 'pact Groen Groeit Mee' wordt bijvoorbeeld uitgegaan van minimaal 75 m² per nieuwe woning bij de ontwikkeling én 500 m² in de nabije omgeving. In de studie 'Bosontwikkeling in een woest aantrekkelijk woonklimaat' (uit 2021) is voor de provincie Utrecht per woonconcept (vrije kavels, verdicht en gestapeld) berekend hoeveel bos per hectare bebouwing er kan worden aangelegd zonder dat de ontwikkelaar er verlies op maakt.

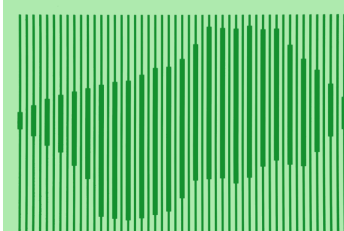
Woonconcept vs aantal hectares natuur per hectare bebouwing

Vrije Kavels 20,6
Verdicht 2,4
Gestapeld 0,8

Daarbij moet er bij het bouwen en verbouwen meer aandacht komen voor circulariteit en biobased materialen.

Deze materialen kunnen plaatselijk verbouwd worden door boeren, zoals hennep, vlas, hout en stro (zie ook project Bouwboeren). Hiervoor komt ook 200 miljoen subsidie vrij waar boeren gebruik van kunnen maken. Zo is de cirkel rond, de boeren kunnen blijven boeren, er komt minder stikstof vrij bij productie en transport, de woningen kunnen gebruikt worden als CO₂ opslagbanken en de woningen zijn circulair en natuurinclusief.

*foto hierboven: Nieuwe Oogst,
© Cittanova*

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Irene Schuller

Weidevogels stellen zo hun eisen aan hun omgeving, het is niet voor niets dat het slecht gaat met ze.

Meer weidevogelkerngebied in de Lopikerwaard

De WBL is gevraagd mee te denken over het mogelijk uitbreiden van het weidevogel kerngebied in de Lopikerwaard. Wij denken dat dit een hoge meerwaarde gaat hebben voor de natuur en werken hier graag aan mee. Ons idee is om het vooral vanaf het begin samen met de boeren aan te vliegen. Er is eind dit jaar een groot bedrag vrijgekomen voor boeren in het veenweidegebied om het waterpeil omhoog te brengen. Dit bedrag kan deels gebruikt worden ter compensatie van het verlies in opbrengst en extra kosten. Tevens zijn er regelingen voor het stimuleren van weidevogels.

De combinatie van weidevogelgebied met het omhoog brengen van het waterpeil is dus een ideaal moment. Wel zijn er overwegingen waarmee rekening gehouden moet worden wil het initiatief een goede kans van slagen hebben. Deze overwegingen staan hieronder weergegeven.

Samenwerken

Het is heel belangrijk dat alle Lopikerwaard- gemeenten meedoen met dit initiatief: hoe meer hectares hoe beter. Het is goed te kijken waar initiatiefnemers al goed bezig zijn en daarop aan te sluiten. Het zou mooi zijn als gemeenten met elkaar Lopikerwaard- breed gaan kijken naar de kansen die er liggen. Vogels houden zich tenslotte niet aan gemeente- of andere grenzen.

Energietransitie

Weidevogels en windmolens gaan niet samen. Als men kiest voor weidevogels dan kunnen er in dat gebied geen windturbines komen, weidevogels mijden gebieden met windturbines. Ook velden met zonnepanelen passen niet bij weidevogels. Weidevogels houden van een open landschap waar ze predatoren van verre kunnen zien aankomen.

Zonnepanelen dicht tegen de bebouwing aan (maar het liefst op de bebouwing zelf) zijn echter wel een mogelijkheid, evenals kleine, lage windmolens binnen het bouwvlak.

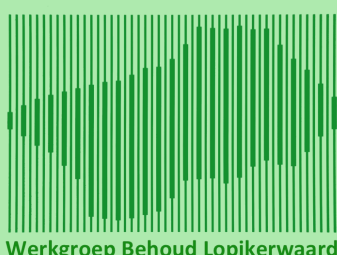
Nieuwbouw

Veel nieuwbouw vindt plaats aan de randen van gemeenten. Tussen bebouwing en een weidevogelgebied is altijd een randzone nodig, een overgangsgebied tussen de drukte van de bebouwing naar de rust van een weidevogelgebied. Als in die randzone gebouwd gaat worden knabbelen we indirect een stuk van het weidevogelgebied af. Het gevecht om ruimte vindt ook hier plaats.

De boeren

Weidevogels stellen specifieke eisen aan hun leefgebied, in een gebied met intensieve veeteelt kunnen ze geen jongen grootbrengen. Waar een gebied met intensieve veeteelt weidevogelgebied wordt zullen de boeren een flinke omslag moeten maken en gaat het land minder voedsel opbrengen. Willen de lokale boeren dat en gaat het verschil in opbrengst voldoende gecompenseerd worden?

Is het mogelijk de boeren te verplichten om 'weidevogel vriendelijk' te boeren en willen we dat? Of gaan de boeren zelf mee als ze de meerwaarde zien en er voldoende compensatie is? Waar het land in bezit is van andere partijen zoals Staatsbosbeheer zal ook die partij het roer om moeten gooien, bijvoorbeeld door het land te verpachten aan een boer die 'weidevogel vriendelijk' wil boeren. Aangezien het voor de lokale boeren een hele omslag is neemt men hierbij een lange-termijn besluit; het zou een besluit voor een vooraf bepaalde langdurige periode moeten zijn in overleg met de boeren.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Landschap

Weidevogels houden van een open landschap met weinig bomen, want in die bomen kunnen predatoren zitten zoals kraaien, kiekendieven en buizerds. Als je kiest voor weidevogels kies je dus ook voor een open landschap. Alleen rond erven kunnen wel wat bomen blijven staan, in het open land zullen wellicht ook bomen gekapt of gestoeld moeten worden ten faveure van de weidevogels. In de Lopikerwaard zien we overal lintbebouwing, de stukken land tussen de bebouwingslinten zijn leeg en open. Dat is een groot voordeel, bebouwing en dus erfbeplanting staan geconcentreerd. De aanwezige kades vragen wel extra aandacht, de bomen daar moeten kort gehouden worden.

Infrastructuur

Weidevogels hebben relatief grote aaneengesloten gebieden nodig die niet doorkruist worden door wandel- en fietspaden of door wegen. Fiets- en wandelpaden tussen de weilanden door zouden tijdens het broedseizoen afgesloten moeten worden, de meerwaarde voor recreanten is daarom beperkt. Een strategisch opgestelde kijkhut maakt vaak wel veel goed.

Waterpeil

Weidevogels zoeken in de bodem naar voedsel. Ze leven van wormen en andere kleine beestjes. Die bodem moet voor deze vogels en vooral voor hun jongen zacht zijn: in een keiharde uitgedroogde bodem zit het voedsel veel te diep. Daarom zal het waterpeil omhoog moeten, medewerking van het waterschap is onontbeerlijk. Maar we vermoeden dat het waterschap ook doordrongen is van de problematiek van de veenweidegebieden en mee zal willen werken.

Bijkomend voordeel is dat een hoger waterpeil helpt om het inklinken van het veen te voorkomen. Daardoor blijft veel CO₂ die anders vrijkomt in de bodem. Dit hogere waterpeil gaat gecompenseerd worden door het Rijk, regels daarvoor zijn onlangs bekend gemaakt.

Biodiversiteit

Bij goed weidevogelbeheer vinden we plasdras, kruidenrijk gras en percelen met veel meer variatie dan het gangbare beheer met Engels raaigras. Het zal de biodiversiteit op het gebied van wilde planten en insecten sterk verbeteren, wat niet alleen ten goede komt aan de weidevogels; de hele omgeving profiteert hiervan.

tureluur, foto: Gijs van Kempen

Kennis

Kennis over wat er nodig is en hoe het zou kunnen werken is aanwezig. En denk ook aan de lokale boeren die al weidevogelvriendelijk boeren, weidevogelverenigingen, Collectief Lopikerwaard. Maar kijk ook eens naar Collectief Eemland, hoe zij beloning regelen voor boeren, maar ook technologie inzetten. Externe onafhankelijke partijen zijn Vogelbescherming Nederland en SOVON. De WBL wil zich samen met andere lokale organisaties en de boeren inzetten voor meer weidevogelkerngebied. We zijn benieuwd wat de ideeën van de gemeenten in deze zijn en gaan graag in gesprek om plannen op te stellen die goed zijn voor de natuur en de bewoners.

door Henriëtte Keijzer

Groene Hart Jaarevenement en Toerismedag 2023

Op 7 september jl. werd het drukbezochte jaarlijkse Groene Hart evenement weer gehouden met als thema 'Schuivende panelen'. Centraal stonden de verschillende thema's in de ruimtelijke opgaven van het Groene Hart. Uitgangspunt: de vraag is niet óf het landschap van het Groene Hart gaat veranderen, maar hóé. Inspirende sprekers, arena gesprekken, mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en de viering van 65 jaar Groene Hart maakten het tot een geslaagde dag. En het gaf stof tot nadenken. De urgentie om samen in actie te komen werd deze dag nog duidelijker.

Het Groene Hart strekt zich uit over 27 gemeentes, 3 provincies, 5 waterschappen en telt 700.000 inwoners. Dat maakt een visie maken voor dit gebied extra lastig. Het Groene Hart is aangesteld als NOVEX-gebied. 'De integrale benadering van de opgaven en de ruimtelijk samenhangende uitvoering worden versterkt' zo is te lezen op de site van de nationale omgevingsvisie. Vanuit het Rijk wordt een 'financiële bijdrage geleverd aan de NOVEX-gebieden om tot een ontwikkelperspectief, een uitvoeringsagenda en een regionale investeringsagenda te komen'. Maar wat betekent dit voor ons als inwoners?

De Lopikerwaard beslaat binnen de provincie Utrecht een groot deel van dit Groene Hart.

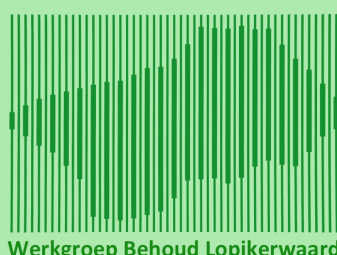
De WBL gaat dan ook nog meer samenwerken met de Stichting Groene Hart en de verschillende belangenorganisaties in dit gebied om zo samen een 'Pact' te sluiten met de overheden over het Groene Hart. Om de kernwaarden van natuur, cultuurhistorie, landschap en dergelijke te bewaren en veilig te stellen tegen ongewenste ingrepen. En om ook de visie van inwoners en maatschappelijke organisaties op deze kernwaarden mee te laten tellen. Hiermee kunnen overheden, bewoners en maatschappelijke organisaties ook juridisch worden gehouden aan deze afspraken en kan worden voorkomen dat gemaakte afspraken terzijde worden geschoven, zoals nu regelmatig gebeurt. Goed voorbeeld van zo'n Pact is het Kustpact van 2017.

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart heeft een boek uitgebracht: Wereld tussen steden. Het vertelt in beelden het verhaal van tien eeuwen transformatie van het Groene Hart en de urgente opgaven van nu: bodemdaling, verzilting, aan-en afvoer van water, droogteproblematiek, wonen, natuur en het versterken van een gezond en aantrekkelijk vestigingsklimaat.

het boek bestellen:
hetgroenehartboek.nl

onder: natuurgebied Willeskop,
foto Jan Kooijman

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Dijkversterking Salmsteke

Het dijkversterkingstraject Salmsteke loopt vanaf de Rolafweg Zuid in Lopik tot aan het dorp Jaarsveld en heeft een lengte van 2 km. Dit project haakt aan bij een bredere gebiedsontwikkeling: Salmsteke Ontkiemt! De dijkversterking wordt hier gecombineerd met kansen voor recreatie en natuur.

Dijkversterking Salmsteke bij Lopik bestaat uit de herinrichting van de uiterwaard en de werkzaamheden aan de Lekdijk. Een project voor dijkveiligheid, recreatie, natuur en waterkwaliteit waar Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) trots op is. De werkzaamheden aan de uiterwaard zijn inmiddels afgerond. De werkzaamheden aan de Lekdijk zijn begonnen in juni 2023 en lopen door tot eind 2024. Hierbij ontvangt u een update van de werkzaamheden.

Zwemwater

Er is in de uiterwaard van Salmsteke een natuurgeul aangelegd, inclusief een gescheiden deel waarin je veilig kunt zwemmen. Over twee jaar wordt gekeken of de plas officieel zwemwater wordt. Daarnaast is er ruimte voor bijzondere soorten grassen, waarbij ook wandelroutes voor hondenuitlaters zijn uitgezet.

Klei en filterscherm

Aan de binnen en buitenkant van de dijk wordt de bovenlaag weggehaald en vervangen door erosiebestendige klei. Ook worden aan de binnenkant van de dijk schermen aangebracht tegen piping. Piping is wanneer water, dat onder de dijk doorloopt, zand meeneemt. Hierdoor wordt de dijk zwakker en met een zogenaamd Prolock filterscherm houden we dit tegen. Na twee jaar onderzoek en evaluatie door interne en externe experts, gemeenten en aannemers is het vertrouwen in het

filterscherm bevestigd. Het directie-team van dijkversterkingsproject Sterke Lekdijk heeft besloten het scherm in 2024 over 800 meter toe te passen. Het ProLock filterscherm biedt veel voordelen ten opzichte van traditionele oplossingen, zoals een grondberm of een stalen damwand. Het geeft bij het aanbrengen aanzienlijk minder trillingen en geluid in vergelijking met een stalen damwand. Het is bovendien duurzamer en goedkoper dan traditionele oplossingen.

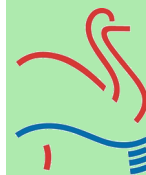
Kistdam

Bij Het Oude Veerhuis in Jaarsveld zijn er twee damwanden langs de weg aangebracht. Dit wordt ook wel een kistdam genoemd. Er wordt hier een kistdam gemaakt, omdat de dijk op deze plek de meeste versterking nodig heeft. En op deze plek kan er aan de buitenkant van de dijk geen versterkende kleilaag worden aangebracht, omdat Het Oude Veerhuis hier staat.

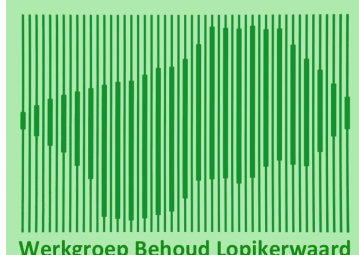
tekst en foto's HDSR

Om te voorkomen dat de nieuw aangebrachte toplaag door de verhoogde waterstanden weg zou spoelen, is in november de dijk over een afstand van ruim 400 meter ingepakt, zie www.hdsr.nl/actueel/nieuws/@174649/update-hoogwater-nederrijn-lek/

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

foto: recent geplaatste informatiezuil op Salmsteke

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Peter Versloot

foto rechtsboven: De Posthoorn, Achthoven

foto rechtsonder: De Schans, ca. 1920

Herbergen, uitspanningen en koffietenten

Reizen duurde vroeger lang. Met de vervoersmiddelen van toen legde je per dag maar beperkte afstanden af. Wegen waren vaak slecht begaanbaar. Waar overnachtten de mensen vroeger in Montfoort? Wat waren de plekken waar werd gegeten en gedronken? Waarom waren er op de wegen buiten Montfoort een flink aantal uitspanningen zoals Het Hemeltje en De Posthoorn? Wat is een 'uitspanning' eigenlijk? De ouderen onder ons kennen wellicht nog verhalen van de koffietenten 't Zonnetje, 't Hemeltje of de Wederopbouw, die halverwege de 20^e eeuw in het buitengebied floreerden. Dat bracht de expositiegroep van stadsmuseum De Knoperij in Montfoort tot het samenstellen van een tentoonstelling over herbergen, uitspanningen en koffietenten. Coördinator van deze expositie Peter Versloot: "Voor de tijd van de auto, reisden veel mensen met paard en wagen. Denk aan de postkoets, de diligence en het koetsje. Bij langere reizen werden de vermoeide paarden onderweg omgewisseld voor verse. Dan werden de paarden 'uitgespannen'. Dat deed je in een 'uitspanning'. De paarden werden er goed verzorgd. In de tussentijd maakten de passagiers van de gelegenheid gebruik om iets te eten en te drinken en bleven ze vaak een nachtje slapen in de herberg."

Voor zonsongang in de stad zijn Montfoort lag gunstig op een belangrijke route van Utrecht naar het westen. Veel mensen en goederen verplaatsten zich over de Hollandsche IJssel per boot. Reizigers, maar ook kooplieden en handelaren, zochten een onderkomen voor één of meer nachten.

Je moest zorgen dat je voor zonsongang in de stad was, want dan gingen de poorten dicht en was je veilig. Sommigen arriveerden per boot, anderen met paard en wagen of koets en allemaal overnachtten zij in één van de herbergen. De paarden werden in een

stal dichtbij de herberg gezet en goed verzorgd in de stalhouderij.

Herbergen waren er voor overnachten en eten en drinken, maar daarnaast was het ook 'het gonzend middelpunt van overleg, besluitvorming en samenwerking en de locatie voor spel en vermaak'. Elke herberg had zijn eigen klandizie. Zo trok herberg Het Statenwapen het bestuur van de stad, winkeliers, maar ook schippers, bakkers en metse-laars. Een herberg was vooral een mannenwereld. Vrouwen kwamen er alleen onder begeleiding van een man. Als katholiek ging je veelal naar Het Vergulde Hooft. Was je protestant dan trok je naar Het Statenwapen.

Herberg Het Statenwapen lag aan de Hoogstraat, vlakbij de haven, met de achterzijde aan de Hollandsche IJssel. Er was een eigen aanlegplaats voor bezoekers. In 1687 kostte een overnachting er 2 stuivers. Een warme maaltijd kostte 4 stuivers. Incidenteel waren er op zondag 'danserijen en drinkgelagen'. Als de herbergier werd betrapt, dan ontving hij daarvoor een boete.

afbeelding hierboven: suikerzakje van "De Posthoorn"

De Posthoorn – Achthoven

De eerste vermelding van 'Vanouds De Posthoorn' is van 1865. Toen betrof het vooral een uitspanning voor paarden. Na een grote brand in 1900 werden café en stal herbouwd en gerund door de familie Mink. In 1927 trouwde Anna Mink met Willem van Schaik. Zij namen in 1935 de zaak over. Toen Willem op 43-jarige leeftijd overleed liet hij een vrouw én 10 kinderen achter. Voor veel bezoekers is toen de naam 'vrouw van Schaik' een begrip geworden en werd de naam De Posthoorn nauwelijks gebruikt. In 1962 werd het bedrijf door zoon Wim van Schaik uitgebreid met een drankengroothandel. In 1963 trouwde Wim van Schaik met Greet van Galen en runden zij de zaak samen. Vermaard waren de soep en gehaktballen. Bets van Schaik kan zich nog veel anekdotes herinneren, zoals verhalen over jagers die met een gordel hazen om hun middel en hals kwamen drinken en de talloze vrijgezellenfeesten.

't Zonnetje – Heeswijk

Veel mensen kennen het bord 't Zonnetje wel, wat tegen de kersenboomgaard tegenover Heeswijk 52 staat. Maar waar was dat toch van? 't Zonnetje was een populaire koffietent voor chauffeurs die van Utrecht naar Gouda reden. Kees Doesburg exploiteerde dit en huurde het voor 4,50 gulden per week. Ben de Goey kan er nog veel over vertellen: "Er werden dagelijks bijna 100 eieren bij een kippenboer voor een

cent gekocht, gekookt en met een beetje zout uit de hand opgegeten. Verder werden er koffie, gevulde koek en met Sinterklaas speculaaspoppen verkocht. Kwekers uit de buurt leverden aardappelen, kersen en ander fruit, wat in 't Zonnetje verkocht werd. Later groeide 't Zonnetje uit tot een soort kleine buurtsuper met boter en andere eerste levensbehoeften".

In de oorlog is 't Zonnetje door de Duitsers beschoten. De aanval was niet zozeer op 't Zonnetje gericht, maar op de vleestransportauto van Van Kooten die langs kwam. Na de beschieting in 1944 is het gebouwtje met golfplaten dichtgetimmerd.

Op de prachtige foto (onderaan de pagina) is het fietsenrek te zien met de reclametekst 'Koffie 8 cent'. De boterhammen werden van thuis meegenomen. Ben de Goey: "Als kind speelden wij graag in de speeltuin. Maar als het druk was mochten wij er niet schommelen en wippen, dan was het voor de klanten".

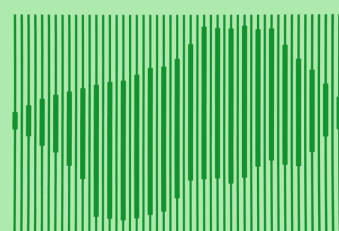
Café Halfweg / De Schans – Willeskop

Restaurant De Schans is genoemd naar het nabijgelegen verdedigingswerk De Schans, onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie. Daarvoor heette het Café Halfweg. Het is bekend dat er al heel lang op deze plek een uitspanning of herberg heeft gestaan. Paul Snel, eigenaar van de uitspanning en rijstal, verkocht begin 1900 ook petroleum en (lamp)olie en woonde er met zijn gezin.

De tentoonstelling over herbergen, uitspanningen en koffietenten is te zien in Stadsmuseum De Knoperij aan de Keizerstraat 25 te Montfoort van medio oktober 2023 tot medio februari 2024.

Openingstijden: woensdag-, donderdag- en vrijdagmiddag van 13:30-16:00 uur en zaterdag van 10:00-16:00 uur. Meer info: www.oudmontfoort.nl

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Het beeldmateriaal bij dit artikel is van Stichting Oud Montfoort

foto boven: 't Hemeltje
foto onder: Hoogstraat
Montfoort ca. 1910

Rond 1948 kocht de familie Verkaart het café, sloopte de rijstal en de pomp en doopte het Café Halfweg. Mevrouw Verkaart-Joosten, met de bijnaam 'Rooie Door', stond achter de bar en het café floreerde. Joke en Ad Spanenburg, net getrouwd en vol ambities, kochten het pand in 1971. Zij exploiteerden het café met enthousiasme.

Koffiehuis 't Hemeltje - Willekopp

In 1935 begon Jan Kolfschoten uitspanning 't Hemeltje als een houten keetje van een paar vierkante meter met een schuifdeur als entree. Het gebouwtje stond strak aan de toenmalige provinciale weg, die toen nog niet erg druk was. Er werd koffie en thee verkocht en later ook zelf gemaakt ijs. Hij ging ook met een ijskar op pad.

Na de oorlog werd de houten keet vervangen door een stenen gebouw. In 1958 namen Adrie en Lies Kolfschoten-Lissenburg het bedrijf over van hun ouders en werd er een nieuw huis bijgebouwd. Elly Kolfschoten is nu samen met haar broer de eigenaar en uitbaatster van het bedrijf. Vroeger waren de klanten voornamelijk chauffeurs, maar nu bestaat de klandizie uit passanten, vaste kroegbezoekers en personeel van bedrijven in de buurt. Carnaval wordt in 't Hemeltje jaarlijks uitbundig gevierd.

't Hemeltje wordt regelmatig in routes opgenomen en beschreven als een echt authentiek café in het buitengebied.

Een bekende uitdrukking in horecakingen is: 'ze drinken je rijk en ze eten je arm', maar toch besloten de Spanenburgers een echte chef aan te trekken, de café-tap er uit te halen en er een écht restaurant van te maken. Met Adrie de Korte in de keuken werd het een gerenommeerd restaurant in het buitengebied.

De zaak werd vervolgens nog gerund door Lex en Janny van Gemeren en Ries en Lilian Verburgt, die de zaak goed op de kaart zetten. Sinds 4 jaar zwaaien Mike de Leeuw en Wesley de Leeuw (geen familie) de scepter mét een Bib Gourmand onder de naam 'De Schans by Mike & Wes'.

Wergroep Behoud Lopikerwaard

door Leon Snoek

Groene Hart

foto van Ad en Joke Spanenburg: Goerjanverwellesluis in Hekendorp

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Niet Amsterdam maar het Groene Hart voor internationaal gezelschap

Afgelopen zomer stonden Joke en Ad Spanenburg uit Montfoort voor de uitdaging om een gezelschap van 34 Portugese vrienden in enkele dagen tijd 'Nederland te laten zien'. Joke en Ad kozen hierbij bewust niet voor Amsterdam, de Zaanse Schans of Giethoorn, maar voor het Groene Hart en specifiek de Lopikerwaard.

Het Groene Hart

De vriendengroep had alleen de vlucht naar Brussel geboekt en kwam met gehuurde busjes naar Montfoort. Zij overnachtten in een hotel in Woerden. Het leek Joke en Ad leuk om juist het Groene Hart te laten zien, de plek waar ze zelf al hun hele leven wonen. Ze hadden daarom voor hun Portugese vrienden een mooi programma in elkaar gezet.

Bezienswaardigheden

Bij Kaasboerderij De Witte Welle op Achthoven Oost kregen ze uitleg over het proces van het boerenkaas maken en er werd een kijkje genomen bij De Goey Kaas in Woerden. Dit is een kaasgroothandel met een rijke sortering en grote voorraad Hollandse én buitenlandse kaassoorten. In Oudewater werden de historische binnenstad, het stadhuis, de Heksenwaag (er werd geen dame van het gezelschap te licht bevonden) en het Touwmuseum (ook Portugese schepen werden in vroeger tijden van touw uit Oudewater voorzien) bezocht. En in Nieuwerkerk aan den IJssel, in de Zuidplaspolder, werd het monument van het laagste punt van Nederland (6,78 meter onder NAP) bekeken. Tenslotte werd er een bezoek gebracht aan de Goerjanverwellesluis in Hekendorp, waar Patriotten uit Gouda in 1787 een stoet koetsen staande hielden en de inzittenden, waaronder prinses Wilhelmina van Pruisen, dwongen uit te stappen.

Deze aanhouding zorgde voor grote opschudding in Europa en vormde de aanleiding voor haar broer, Frederik Willem II van Pruisen, om de republiek binnen te vallen en dit leidde weer tot de val van de Patriotten. In Hekendorp staat ook een zuil met daarop een beeld van Vrouwe Justitia zonder blinddoek. Dit monument is waarschijnlijk de laatste bestaande kaak- of schandpaal in Nederland. Het aan de kaak stellen was voor de Franse Revolutie de meest toegepaste 'erestraf', voor bijvoorbeeld meened, ontrouw, inbraak en belediging.

Bergen

Ad: 'Wij vonden het heel leuk om met onze Portugese vrienden door de Lopikerwaard te toeren. Ik had me goed voorbereid en heb op alle bezochte locaties in het Portugees uitleg gegeven'. Joke: 'Ze vonden alles heel interessant en we hebben voor puur Nederlands eten gezorgd: haring, ballen gehakt met mosterd en zuurkool en boerenkool met worst. Ad vervolgt: 'Ze waren enorm onder de indruk van het Hollandse polderlandschap en hebben hun ogen uit gekeken: de weidsheid van landschap, de rust, het groen, de koeien in de wei, ze vonden het prachtig. Op de vraag: "Waar zijn hier de bergen?" heb ik maar gezegd dat ze bij ons onder de grond zitten'.

Open dag eendenkooi Montfoort succesvol

door Leon Snoek

Midden in de Lopikerwaard liggen drie eendenkooien. Twee daarvan liggen in de polder Broek en Blokland nabij Montfoort en deze worden door Staatsbosbeheer in originele staat gehouden.

Zaterdag 15 juli j.l. deed Staatsbosbeheer de grote houten poort van één van de eendenkooien open voor het publiek. De afgelopen maanden hebben medewerkers van Staatsbosbeheer met de hulp van vrijwilligers hard gewerkt om de eendenkooi weer zo veel mogelijk op orde te krijgen en weer veilig toegankelijk voor excursies.

Schade en herstel

De winterstormen van begin 2022 hebben voor veel schade gezorgd aan de kooien. Zo hebben veel bomen de riet-schermen en vangpijpen beschadigd en dienden er hier en daar bomen preventief te worden verwijderd om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen. Gelukkig is de natuur ondanks de benodigde werkzaamheden nog altijd dominant aanwezig en is er zelfs een broedpaar van de Purperreiger waargenomen.

Open dag

Op de open dag kon je tijdens een rondleiding met één van de ervaren gidsen dit bijzondere natuurgebied ontdekken, leuke workshops volgen, streekproducten kopen en van alles leren over de mooie Lopikerwaard.

Historie

De gidsen vertelden over de werking van een eendenkooi en gaven uitleg over de historie.

De grote vijver in het midden was heel aantrekkelijk voor wilde eenden die een goede rustplek zochten.

Door een samenspel van de kooiker, het kooikerhondje en tamme eenden werden op grote schaal eenden gevangen. Omdat rust noodzakelijk was, liggen de eendenkooien vaak midden in het land. In 1550 stelde Karel V daarom het afpalsrecht in. Dit betekende dat binnen een straal van 753 of 1130 meter vanuit het midden van de kooi verstoring wettelijk verboden was. Tegenwoordig worden in deze eendenkooi nog steeds eenden gevangen, maar deze worden gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek.

Spreekwoorden en namen

Eendenkooien leverden vanaf de Middeleeuwen niet alleen vlees, het was ook een kweekvijver voor spreekwoor-

den: wilde eenden gingen er 'de pijp uit' en de kooiker werkte vooral 'achter de schermen'. Bepaalde achternamen (zoals Kooistra, Van der Kooij en Kooijman) verwijzen naar eendenkooien evenals namen van boerderijen, zoals Kooilust.

Terugblik

Edwin Moes, boswachter team Utrecht-West bij Staatsbosbeheer: "Wij kijken terug op een zeer geslaagde open dag van de eendenkooi. Samen met lokale

ondernemers met streekproducten en de Werkgroep Behoud Lopikerwaard hebben we er een ontzettend mooie dag van gemaakt en hebben we veel enthousiaste bezoekers kunnen bereiken met heel veel moois dat onze Lopikerwaard te bieden heeft".

door Leon Snoek

foto onder: watervleermuis (foto Erik Korsten), foto hiernaast: gewone grootoorvleermuis (foto Paul van Hoof)

Vleermuis zo

In de omgeving van Montfoort en Linschoten komen diverse soorten vleermuizen voor, maar er zijn waarschijnlijk niet veel mensen bekend met het bestaan van deze nachtelijke fladderars. Men zegt wel eens 'onbekend maakt onbemind' en dat gaat voor vleermuizen zeker op.

De vleermuissoorten die in onze omgeving voorkomen wonen in huizen, schuren en bomen.

een voedselketen waar wij als mens wel degelijk baat bij hebben. Zo eet een vleermuis gemiddeld tussen 1000 en 3000 muggen per nacht, onmisbaar dus voor onze leefomgeving.

Huisvesting

Doordat diverse vleermuissoorten in onze huizen wonen - denk hierbij aan zolders, onder dakpannen, tussen de dakgoten, achter luiken en tussen spouwmuren - gaat het de laatste jaren niet goed met ze. Dit heeft te maken met het dieronvriendelijk bouwen van woningen en schuren en het isoleren van woningen. En waar muren vol zitten met isolatie kunnen geen vleermuizen wonen.

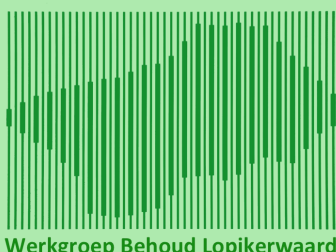
Duurzaam Montfoort & Linschoten wil hier iets aan doen, namelijk het beschikbaar stellen van een aantal duurzame vleermuisenkasten. Degenen die denken een mooie locatie voor zo'n kast te hebben of regelmatig vleermuizen rond hun huis of schuur zien, of die van plan zijn om hun huis te gaan verduurzamen kunnen in aanmerking komen voor een of meerdere vleermuisenkasten. Dit aanbod geldt uitsluitend voor inwoners van Montfoort en Linschoten. Zij kunnen voor dit prachtige project hun motivatie insturen via de contactpagina (zie hiernaast).

Werkgroepleden gezocht

Duurzaam Montfoort & Linschoten is tevens op zoek naar mensen die interesse in of zelfs al kennis hebben van de flora en fauna in onze omgeving, om samen met enkele mede geïnteresseerden op een laagdrempelige manier deel te nemen aan een nieuw op te richten Natuurwerkgroep Montfoort & Linschoten. Stuur hiervoor een berichtje via de contactpagina.

We zien ze praktisch nooit of kijken er voor weg, want we vinden vleermuizen vaak enge wezens, die vanaf het invalen van de schemer het luchtruim kiezen en in je haren kunnen vliegen of je zouden kunnen aanvallen. En als je gebeten wordt daarmee hondsdoelheid of andere ziektes kunnen overbrengen. Wees gerust, het valt reuze mee. Deze diertjes zijn juist heel nuttig en interessant!

Het is belangrijk dat we in onze omgeving met vleermuizen rekening houden, omdat vleermuizen deel uitmaken van

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Lezing

Om belangstellenden meer over vleermuizen en hun leefomgeving te weten te laten komen gaat Duurzaam Montfoort & Linschoten in januari 2024

Duurzaam Montfoort & Linschoten verstrekt daarom informatie over de

een lezing over vleermuizen verzorgen. Je kunt je hiervoor al aanmelden via de contactpagina. De definitieve datum en locatie volgen nog.

Advies

Een kleine aanpassing aan je woning of bijgebouw kan al een groot verschil maken. Zie de foto's hieronder.

verschillende soorten vleermuizenkasten. Tevens geeft ze advies over de plaatsing ervan in je tuin, bij je woning, schuur of bedrijfsgebouw en wat je nog meer kunt doen voor deze prachtige beestjes. Stuur ook hiervoor een berichtje via de contactpagina (zie hiernaast).

www.duurzaammontfoort.nl/contact

Drie heel simpele toepassingen om vleermuizen te helpen en die nauwelijks iets kosten

foto 1: In de onderkant van de dakgootbak zijn kleine openingen gemaakt die vleermuizen kunnen gebruiken als onderkomen.

mooie ruimte om te verblijven. Om meer vleermuizen ruimte te geven gebeurt dit op meerdere plekken.

foto 2: Van de onderlat is een klein stukje opgehouden zodat vleermuizen daarin kunnen kruipen. Die hebben dan achter de planken een

foto 3: Onder het hout langs de muur zijn een paar openingen gehouden zodat vleermuizen in de ruimte achter het hout kunnen komen.

door Leon Snoek
foto's Diana Rooker

De toenemende paardenhouderij in de gemeente Montfoort moet aan strengere regels voldoen. Daar zal strenger op worden gecontroleerd. Het voorstel van het college van burgemeester en wethouders heeft de instemming van de raadscommissie Ruimte en de gemeenteraad. Het nieuwe beleid maakt handhaving mogelijk. Hierdoor wordt de 'verrommeling' van het platteland tegengegaan.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Paardenhouderij in Montfoort aan strengere regels gebonden

Paardenbakken

Voor veel agrarische bedrijven is de paardenhouderij een interessante (neven)activiteit geworden; sommige agrarische bedrijven richten zich volledig op de paardenhouderij. Ook het aantal hobbymatige paardenhouders neemt toe. Een gevolg van het houden van paarden is de behoefte aan paardenbakken. Deze paardenbakken hebben ruimtelijke gevolgen. Wat voorheen grasland was, wordt nu een bak met wit zand met soms opvallende omheiningen en verdere toebehoren zoals lichtmasten. Ook het gebruik kan overlast in de vorm van stof en activiteiten van ruiters en paarden met zich meebrengen.

Nieuwe beleidsregels

De nieuwe regels betreffen onder meer de afstand van de paardenhouderij tot omliggende woonhuizen en boerderijen en de afmetingen van de paardenbak. Te grote bakken moeten worden verkleind. Tot nu toe voldeden veel paardenbakken niet aan het bestemmingsplan.

Meedenken

Het bestuur van de WBL heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt om mee te denken bij het opstellen van de nieuwe regels. De reactie van de WBL was voornamelijk gericht op het bevorderen van een duurzame paardenhouderij.

Meerdere suggesties van de WBL zijn meegenomen in de beleidsregels. Wel had de WBL graag gezien dat er een compensatie gevraagd zou worden voor deze paardenbakken en bijgebouwen, zoals diervriendelijke en streekeigen beplanting, hagen, slootkanten en weideranden. Dit zou ook zorgen voor minder zicht op deze buitenbakken.

De door de gemeenteraad aangenomen beleidsnotitie bevat beleidsregels die een duurzame paardenhouderij bevorderen:

> Lichtmasten

De maximale hoogte is teruggebracht van 8 meter naar 6 meter en er is een maximale lichtsterkte opgenomen. Er is een tijdslimiet van 7.00 uur tot 22.00 uur opgenomen. Deze tijdslimiet komt overeen met het geldende bestemmingsplan. Daarnaast zijn lichtmasten niet toegestaan binnen 100 meter van gebieden met de bestemming Natuur of Bos en/of de gebiedsaanduiding Stiltegebied.

> Bodem/drainage

In de klei- en veenbodem is drainage noodzakelijk omdat een bak anders een groot deel van het jaar onbruikbaar is. Drainage is ook wenselijk in het kader van dierenwelzijn: wanneer een paard lang in modder/ plassen staat ontstaan problemen aan de hoeven en op stal

houden is in het kader van dierenwelzijn juist ongewenst. Voor de aanleg van drainage is een omgevingsvergunning nodig. Bij de beoordeling wordt getoetst of de drainage in combinatie met de bakvulling niet leidt tot afvoer van schadelijke stoffen richting het afvoerwater en/of tot wateroverlast. Het volledig verbieden van drainage is niet wenselijk uit oogpunt van dierenwelzijn.

> Omheiningen

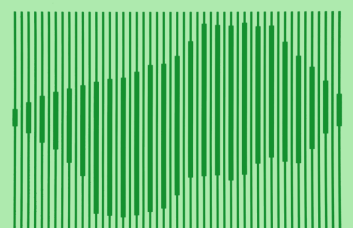
Om omheiningen zoveel mogelijk in het landschap op te laten gaan, dient er gebruik gemaakt te worden van natuurlijke materialen en kleuren. De kleur wit is uitgesloten. Houten hekwerken hebben de voorkeur. Als een afrastering met lint gemaakt wordt dienen de palen van hout te zijn en het lint in een donkere kleur, groen, bruin of zwart. Wit lint is uitgesloten. Het gebruik van kunststof materialen, afgedankte vangrails en andere omgevingsonvriendelijke materialen is niet toegestaan.

“.....Het bestuur van de WBL heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt om mee te denken bij het opstellen van de nieuwe regels. De reactie van de WBL was voornamelijk gericht op het bevorderen van een duurzame paardenhouderij.”

Het bestuur van de Werkgroep Behoud Lopikerwaard en het redactieteam van het WBL Magazine wensen u allen

FIJNE FEESTDAGEN en een VOORSPOEDIG 2024

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Leon Snoek

Het regent vaker en harder. Extreme weersituaties zullen naar verwachting vaker voorkomen als gevolg van klimaatverandering. Om in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering maakt HDSR plannen om ons watersysteem ook in de toekomst robuust en klimaatbestendig kunnen houden. Dit project is een voorbeeld van zo'n plan.

Voortgang plannen waterberging natuurgebied Willekop

In het WBL Magazine mei 2023 informeerden wij u over plannen van het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) om een waterberging van circa 200.000 m³ water te creëren in natuurgebied Willekop en het kunnen doorvoeren van overtollig water van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel naar de Lek. De plannen geven het waterschap meer mogelijkheden om tijdens extreem natte periodes het water vast te houden en door te voeren.

Zienswijze

Afgelopen voorjaar hebben de plannen ter inzage gelegen en de WBL heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt om een zienswijze in te dienen.

Onderstaand een overzicht van de onderwerpen waarbij de WBL risico's/nadelen ziet en de reactie van de HDSR hierop.

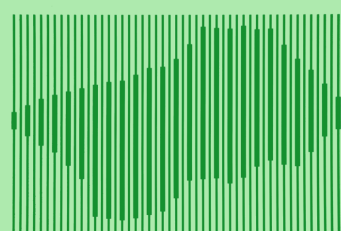
Vaststelling

Op 9 mei jl. heeft het bestuur van HDSR het projectplan definitief vastgesteld, zie <https://www.hdsr.nl/buurt/oudewater/waterberging/vaststelling-projectplan-waterberging/>

Aanbesteding

De aanbestedingsprocedure voor de aannemer is in juli jl. gestart. Na de jaarwisseling zal gestart worden met de werkzaamheden. Van de eigenaar van het gebied (Staatsbosbeheer) mogen in het natuurgebied geen werkzaamheden

Onderwerp	Reactie HDSR
Quick scan en vervolgvraag onderzoek flora en fauna.	Rapporten zijn inmiddels gestuurd naar de WBL. Aan de hand van de natuuronderzoeken heeft HDSR een activiteitenplan opgesteld waarin randvoorwaarden gesteld worden voor de uitvoering.
Gevolgen voor waterkwaliteit.	De waterkwaliteit (incl. voedselrijkdom) wordt in de komende periode en na realisatie (ook bij een situatie waarin de berging wordt ingezet) gemonitord. Ook wordt de waterkwaliteit (incl. voedselrijkdom) gemeten in de schraalgraslanden. Als de waterkwaliteit van onvoldoende kwaliteit is, zal het waterschap in afstemming met Staatsbosbeheer kijken waar optimalisaties te treffen zijn.
Beschadiging hakhoutstoven tijdens de werkzaamheden.	Om risico van beschadiging te voorkomen wordt hier in de bestekvoorbereidingen aandacht aan besteed.
Verwijdering hakhoutstoven aan de zuidkant van Noordzijdsekade.	Het is niet nodig (waar dan ook) om voor het project hakhoutstoven te verwijderen en deze worden dan ook behouden.
Een waterspeelplaats is niet gewenst.	Projectplan aangepast. In het projectplan is op meerdere plekken de term waterspeelplaats vervangen door een educatieve plek waarbij HDSR aandacht geeft aan de cultuurhistorie van het gebied en het waterbeheer van het verleden, het heden en de toekomst.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

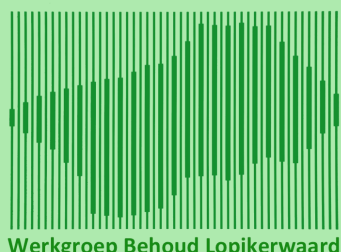
tekst en foto's HDSR

Het projectplan is te bekijken op de website van het waterschap: www.hdsr.nl/willeskop/projectinzage
Ter inzage termijn
13 december 2023 t/m 24 januari 2024.

afbeelding: impressie van een natuurvriendelijke oever

foto onder: uitvoering Willeskop deel 1

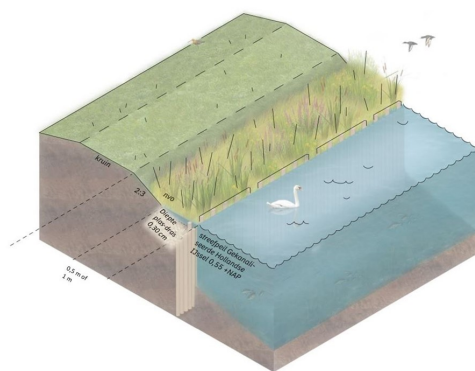
foto rechts midden: kleine FUP (Fauna Uittrede Plaats)

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Voortgang van de dijk- en oeververbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel; klaar voor de volgende stap

In de afgelopen maanden is er actief gewerkt aan dijk- en oeververbeteringen langs de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHII). Nabij de Oudeweg in Willeskop (gemeente Oudewater) is een deel van de oever vernieuwd en voor het aankomende project Willeskop 2 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd.

Bomen

Recent is de zogenaamde Bomen effect analyse voltooid, waarin bomen die een risico vormen voor waterveiligheid en vaarverkeer zijn geïdentificeerd. Indien nodig worden deze verwijderd, met herbepanting volgens het beplantingsplan om compensatie te bieden.

Hoewel bomen langs de dijk veel moois bieden, kan hun aanwezigheid de stabiliteit van waterkering verstoren. Het waterschap is daarom genoodzaakt enkele bomen te verwijderen. Er is een herplantingsmogelijkheid voor geïnteresseerden en daarom inventariseert het waterschap wie een boom wil herplanten op zijn of haar perceel. U kunt hiervoor een formulier invullen op de projectwebsite van Willeskop 2.

Archeologische resten

Uit het bureauonderzoek blijkt dat er langs de GHII archeologische resten aanwezig kunnen zijn. Wanneer er nieuwe bouwactiviteiten plaatsvinden, zoals bij het vervangen van de beschoeiing en aanleggen van natuurvriendelijke oevers, wordt er bekeken of er rekening moet worden gehouden met archeologische resten.

Waterkwaliteit en biodiversiteit

Natuurvriendelijke oevers, gericht op het verbeteren van waterkwaliteit, worden aangelegd met als doel een gevarieerde oeverzone en een toename van zuiverend vermogen van de watergang.

Diverse particulieren hebben een warm hart voor de natuur en daarom een gedeelte van hun perceel beschikbaar

gesteld om mee te helpen om de kwaliteit in de Hollandsche IJssel te verbeteren. Ook worden deze oevers ingezaaid met een bloemrijk mengsel zodat er meer biodiversiteit is in de oever, wat ook weer gunstig is voor waterkwaliteit en biodiversiteit.

Dieren

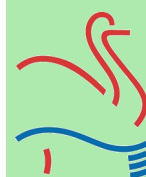
Elk jaar verdrinken er helaas grotere dieren die een rivier of kanaal willen overzwemmen of onverhoopt te water zijn geraakt. Om dit te voorkomen zijn er in het afgeronde project Willeskop 1 speciale fauna uittrede plaatsen (FUP) gerealiseerd voor grote en kleine dieren

om verdrinkingsgevallen te voorkomen en die de watergang niet versmallen.

Vervolg

Een detectieonderzoek naar niet gesprongen explosieven is uitgevoerd en na talrijke onderzoeken is het waterschap nu klaar om het projectplan 'Dijk- en oeververbetering zuidoever Willeskop' openbaar te maken. Vanaf 13 december a.s. tot en met 24 januari 2024 kan het projectplan worden ingezien op de website van het waterschap.

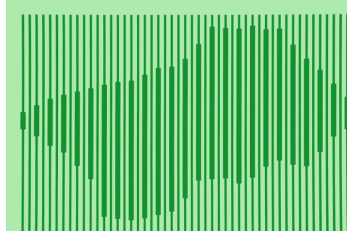
Omwonenden en belanghebbenden kunnen hier hun zienswijzen indienen.

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

foto boven: grote FUP (Fauna Uittrede Plaats)

foto onder: Voorbeeld eindresultaat houten beschoeiing - lage variant

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door John van der Krogt
John is een groot liefhebber van het weidse polderlandschap van het Groene Hart en wandelt graag. Hij deelt zijn passie voor het Groene Hart met iedereen onder de naam 'GroeneHartstocht'.
John is markeerder voor het Groene Hartpad, hij zorgt ervoor dat alle markeringen (bordjes en stickers) op een deel van de route kloppen.

Groene Hartpad

Streekpad 12 202 km

Wandelen door een oase van rust midden in de Randstad

de wandelgids, te bestellen via de website www.groenehartpad.nl en is in veel boekhandels te koop

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Vernieuwd Groene Hartpad: door een verrassende oase van rust en ruimte

Onder grote belangstelling is op 28 september jl. het Groene Hartpad heropend. Op die dag werd de compleet vernieuwde wandelgids gepresenteerd en een bankje onthuld nabij het start- en eindpunt in Woerden.

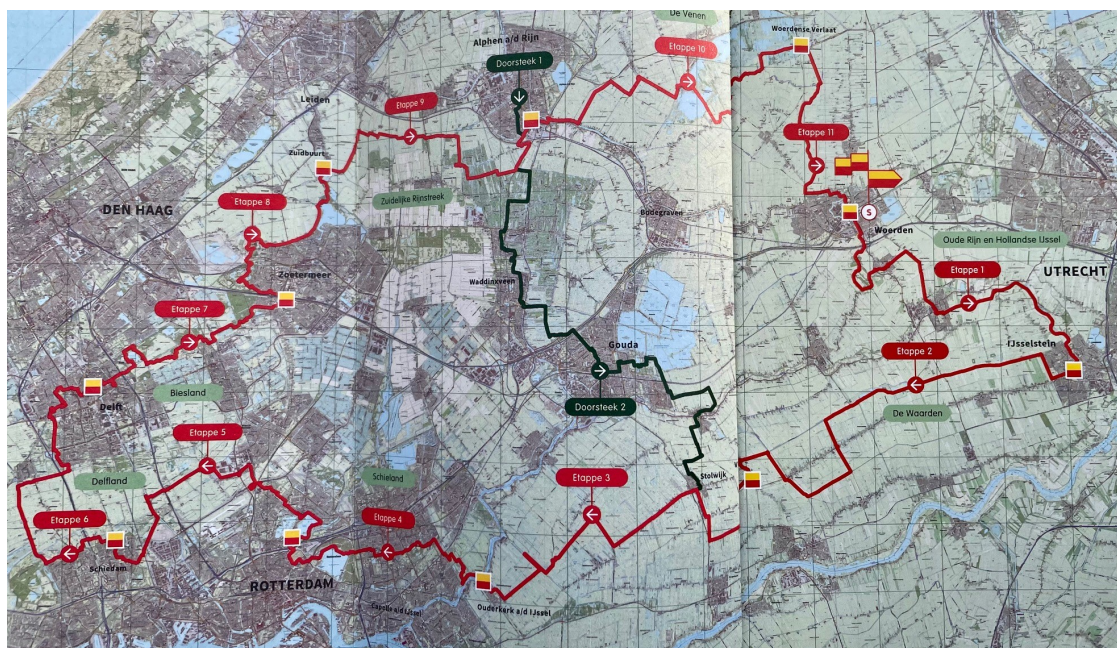
Het Groene Hartpad is een streekpad door het veenweidelandschap van het Groene Hart. Hoewel grote steden zoals Utrecht, Rotterdam of Leiden niet ver weg zijn, kun je hier nog een verrassende oase van rust en ruimte vinden. Het wandelpad van ruim 200 kilometer voert je door de verborgen parels van onder andere de Lopikerwaard, Delfland en het gebied rond Rijn en Gouwe. Onderweg wandel je langs veel waterrijke gebieden, die het hele jaar door interessant zijn voor allerlei soorten vogels.

De route volgt - als het even kan - onverharde paden en wegen door weidse polders en waterrijke gebieden, maar

gaat ook door pittoreske dorpen en stadjes.

Gemarkeerde wandelroutes

Het Groene Hartpad is een van de inmiddels tientallen lange afstandswandelpaden in Nederland. De meest bekende daarvan is het Pieterpad, dat dit jaar 40 jaar bestaat. Maar de eerste van deze routes dateert uit het begin van de jaren 70 van de vorige eeuw. Leden van het Nivon-bestuur hadden een gemarkeerde trektocht gewandeld in Oostenrijk. Zij stelden voor een gemarkeerde wandelroute uit te zetten tussen het natuurvriendenhuis De Hondsrug in Noord-Laren en het Hunehuis in Havelte. Na enkele jaren van voorbereiding werd op 31 mei 1975 het 110 kilometer lange Nivonpad Drenthe geopend. Enkele jaren later (1978-1983) waren het de twee vriendinnen Toos en Bertje die het Pieterpad bedachten van Pieterburen aan de Waddenzee naar de St. Pietersberg in Maastricht.

Het Pieterpad werd 4 juni 1983 geopend en had toen een lengte van 464 kilometer. Vanaf dat moment zijn er veel lange afstand wandelpaden ontstaan.

Groene Hartpad

Als variant daarop werden ook routes ontwikkeld door kenmerkende streken zoals Zuid-Limburg of Twente. Zo is op initiatief van Nivon Natuurvrienden ook het Groene Hartpad ontstaan. In samenwerking met IVN en wandelvereniging Te Voet hebben vrijwilligers de route uitgezet. De Lopikerwaard is hierin goed vertegenwoordigd: de route loopt van Linschoten en Montfoort langs de Hollandsche IJssel naar IJsselstein en over houtkaden en grasdijken richting Cabauw en Vlist.

In april 2002 werd het pad geopend met Delft als startpunt. Al in 2004 verscheen de tweede druk van het wandelboekje. Sindsdien is de route in grote lijnen hetzelfde gebleven. Wel ontstonden, mede door de komst van boeren-

landpaden (klompenpaden) nieuwe mogelijkheden om de route nog 'groener' te maken, waarbij de wandelaar het veenweidelandschap nog beter kan ervaren en beleven. Daarnaast nam in de afgelopen jaren de belangstelling toe voor wandelen, zowel in de eigen omgeving als voor het ontdekken van mooie gebieden iets verder weg. Daar is een goede wandelgids een belangrijk hulpmiddel bij. Het werd dus hoog tijd voor een vernieuwde heruitgave van de verouderde - en uitverkochte - wandelgids van het Groene Hartpad.

Nieuwe gids

In 2022 begonnen de vrijwilligers aan de eerste voorbereidingen voor een nieuwe gids. Naast routeverbeteringen werden veel nieuwe elementen toegevoegd: het beschrijven van hoogt punten op de route, een doorsteekverbinding via Gouda én rondwandelingen. Ook werd besloten dat het station van Woerden een beter startpunt is, in plaats van Delft.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

**Ben je benieuwd
geworden naar de
route van het Groene
Hartpad? Neem alvast
een kijkje op
www.groenehartpad.nl**

foto boven: jaagpad

*foto linker kolom boven:
onthulling van het bankje*

*foto linker kolom onder:
Meijepad*

*Foto rechter kolom:
Hazerswoude*

Immers: na een paar kilometer wandelen staat men al op de Grechtdijk richting Woerdense Verlaat of in de achtertuin van Huis te Linschoten en ervaart men al volop de rust en ruimte van het Groene Hart.

Eind september 2023 was het dan zover; de nieuwe wandelgids werd gepresenteerd in Woerden. Het is een fraaie gids geworden waarmee Nivon iets nieuws in 'wandelland' introduceert: er wordt een duidelijke combinatie gemaakt met een handzame gids voor onderweg en actuele informatie op internet.

De wandelgids bevat duidelijke kaarten van de route en veel fraaie foto's en achtergrondinformatie over de natuur en cultuur die men onderweg tegenkomt. Via QR-codes kom je als wandelaar bij digitale informatie, zoals apps voor bankjes, toiletten en podcasts. Op de vernieuwde website staan de uitgeschreven routebeschrijvingen, GPX-bestanden voor wandelapps, verhalen en rondwandelingen. Als er iets in het veld verandert, kan het op de website gemakkelijk veranderd worden, zodat de wandelaar altijd met de meest actuele informatie op pad gaat.

Bankje

Bij de feestelijke lancering in Woerden werd stil gestaan bij het feit dat Woerden het vernieuwde start- en eindpunt van de route is geworden. Er werd een gegraveerde houten bank onthuld vlakbij het station.

Het is een mooi startpunt voor wandelaars die hun veters willen aanstrikken voordat ze op pad gaan en een foto willen maken van hun start op het Groene Hartpad. Maar ook een rustpunt na afloop van deze grote rondwandeling en terugdenken hoe mooi ons Groene Hart is.

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Everdien Smeenk

MUS-tellers, wat zijn dat nou weer voor mensen?

Als iemand vertelt dat hij/zij een MUS-teller is dan roept deze mededeling vaak de nodige vragen op. Men veronderstelt nogal eens dat een MUS-teller uitsluitend huismussen telt en diens gevolg wordt hij/zij nogal eens verbaasd aangekeken. Het kan dus geen kwaad om het begrip MUS-telling en hoe een MUS-teller te werk gaat nader toe te lichten en eventuele misverstanden weg te nemen. Wie weet wordt u als lezer ook enthousiast...

De afkorting MUS staat voor Meetnet Urbane Soorten en is opgezet in 2007. Met behulp van dit meetnet brengen ruim duizend vrijwilligers verspreid over het hele land de aantallen broedvogels in steden en dorpen in kaart. Ieder voorjaar gaan de tellers in een zelfgekozen postcodegebied drie keer op pad. De gegevens die deze tellingen opleveren worden gebruikt om tijdig trends (Hoe gaat het met de huismus?, Is de merelstand al aan het herstellen? etc.) in de vogelstand op te kunnen merken en het groenbeheer in een dorp of stad, indien nodig, te verbeteren. In sommige steden worden de MUS-tellingen gebruikt om na te gaan of natuurinclusief bouwen gunstig uitpakt. Wat betreft het natuurinclusief bouwen gaat het er natuurlijk om of de huismus, de gierzwaluw en de vleurmuizen daarvan profiteren.

Wanneer en hoe wordt er geteld?

De eerste telling (tussen 1 en 30 april) en tweede telling (tussen 15 mei en 15 juni) beginnen een half uur voor zonsopgang tot 2 uur na zonsopgang. De derde telling (tussen 15 mei en 15 juli) vindt plaats in de avonduren. Hier gaat het voornamelijk om de gierzwaluwen. Wat betreft de vroege tellingen kies ik meestal een zondagochtend, zodat ik zo weinig mogelijk last van het verkeer heb. Alle drie de tellingen vallen in het

broedseizoen. De derde telling valt nogal laat in het seizoen, maar dat heeft te maken met het feit dat gierzwaluwen pas eind april weer uit Afrika in Nederland zijn teruggekeerd en dus later gaan broeden.

In het door een teller gekozen postcode gebied zijn er door Sovon acht tot twaalf telpunten vastgelegd. Dat hoeft je als teller dus niet zelf te doen! Per telpunt tel je vijf minuten de vogels die, zoals dat formeel heet, "gebiedsgebonden" zijn. Overvliegende vogels mogen alleen geteld worden als ze binding hebben met het gebied. Een jagerde sperwer telt dus mee, maar een groep overvliegende ganzen niet, omdat ze hoogstwaarschijnlijk geen vaste bewoners van het telgebied zijn. In de praktijk komt het erop neer dat je de zingende, foeragerende en rustende (op daken, in bomen, op lantaarnpalen etc.) vogels telt op zicht en op gehoor. Het is soms frustrerend dat je al fietssend van het ene naar het andere telpunt een bijzondere vogel hoort/ziet die je niet mag noteren. Dit vereist dus enige zelfbeheersing en discipline...

Aan de methode van tellen mag niet gesleuteld worden en iedereen wordt geacht op dezelfde manier te tellen, zodat in het hele land een zo zuiver mogelijk beeld ontstaat.

Als prille MUS-teller (sinds 2021) heb ik leuke en helaas ook droevige waarnemingen gedaan.

huismus

De foto's bij dit artikel zijn afkomstig van Adri de Groot: www.vogeldagboek.nl met uitzondering van de jonge scholeksters (foto Gerrie Abel)

rechtsonder: boomklever

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

foto links: groene specht

Als ik voor dag en dauw op mijn fiets stap op weg naar mijn telgebied, word ik verwelkomd door een ontroerend mooi koor van overal zingende merels! Het leed van het vroege opstaan is onmiddellijk verzacht...Tijdens mijn eerste telling in een wijk in IJsselstein, zag ik tot mijn grote verassing een witte kwikstaart lopen op een dak van een huis aan het Kwikstaartpad! Ook ben ik telkens weer verrast door het niet geringe aantal spreeuwen en huismussen, die ik in mijn eigen wijk nauwelijks zie. De halsbandparkieten (niet door iedereen bemind) kon ik dit jaar voor het eerst aan mijn telling toevoegen. Ook leuk dat de groene specht mij tijdens de eerste twee tellingen altijd luidkeels toelacht!

Dit jaar ontdekte ik een scholeksternest op het platte dak van een appartementen complex. Volgens enkele bewoners broedden ze daar al jaren en dit werd door Gerrie Abel bevestigd. Gerrie heeft dit jaar in IJsselstein ter ere van Het Jaar van de Scholekster(2023), de broedgevallen van op daken broedende scholeksters in kaart gebracht. Een paar bewoners van het bewuste appartementen complex waren zo trots op hun scholeksters dat ze besloten hun poe-

zen twee(!) weken binnen te houden, nadat de jonge scholeksters van het dak gesprongen waren en hun heil op de grond gingen zoeken. Eén jong heeft anderhalve dag op de grond rondgescharreld en daarna is er niets meer van hem vernomen... Gepredeerd door een kat? Ook het andere jong bleek spoorloos.

jonge scholeksters, geboren op een dak

Het is droevig te moeten constateren dat vanwege onze intensieve landbouw de scholeksters inmiddels kansloos zijn in de weilanden, verdreven door dodelijke cyclomaaiers en zodoende genoodzaakt zijn alternatieve broedplekken te zoeken. Helaas loopt het met de broedsels op daken ook niet altijd goed af.

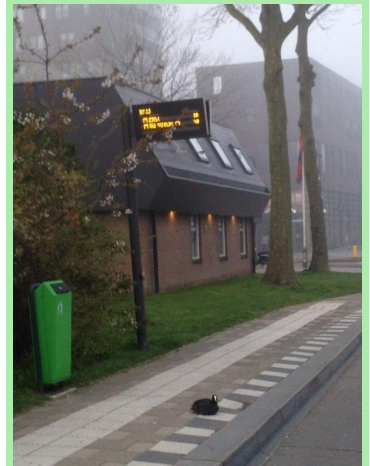

foto hierboven: meerkoet wachtend op de bus (foto Dicky Mooiweer)

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

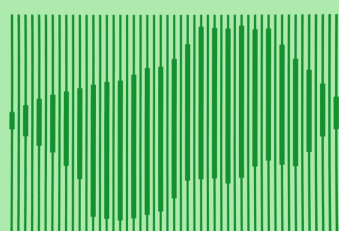

gierzwaluw

rechtsboven: slechtvalk
rechtsonder: grauwe vliegenvanger

halsbandparkieten

Wergroep Behoud Lopikerwaard

Gelukkig zijn de meeste waarnemingen wat vrolijker van aard. Een collega-MUS-teller, vertelde mij dat zij aan het begin van een telling een meerkoet op de tegels bij een bushalte zag zitten. Ze dacht aanvankelijk dat hij gewond was, maar dat bleek niet zo te zijn. Toen ze na ruim twee uur op weg naar huis weer langs de bushalte kwam zat de meerkoet er nog steeds. Een wel heel wonderlijk en vragen oproepend fenomeen!

Henk Lichtenberg, een zeer ervaren IJsselsteinse MUS-teller sinds 2009, heeft inmiddels veel verrassende soorten geteld. Op zijn eerste teldag telde hij vier kneutjes, daarna nooit meer. Een jaar later hoorde hij drie zingende braamsluiers, daarna ook nooit meer. De boomklever bracht meer geluk: in hetzelfde jaar zag hij zijn eerste boomklever in het Kronenburgplantsoen en sindsdien is deze opgewekte en luidruchtige vogel elk jaar daar aanwezig. Nooit geweten dat de boomklevers het in het stadje IJsselstein al jaren zo naar hun zin hebben. Ook de slechtvalk heeft Henk al een aantal jaren kunnen noteren! Deze broedt sinds 2013 op de IJsselsteinse zendmast. En dan heeft hij ook nog in hetzelfde jaar een grauwe vliegenvanger geteld! Van Henk heb ik vernomen dat de grauwe vliegenvanger nog steeds in zijn telgebied broedt! Dat is echt bijzonder, want deze kleine kwetsbare zomergast gaat helaas in aantal hard achteruit.

Het MUS-project is laagdrempelig en je hoeft niet een doorgewinterde vogelaar te zijn om mee te kunnen doen. Als je 40 vogelsoorten op zicht/geluid kunt herkennen dan is dat een prima basis om MUS-teller te worden. Twijfel je over je kennis, dan kan je een gratis online cursus volgen. Erg leuk, leerzaam en inspirerend!

Als aanvulling worden er onder leiding van een ervaren MUS-teller op diverse plekken in ons land een theorieavond en een praktijkochtend georganiseerd, doorgaans in samenwerking met een vogelwerkgroep.

Meer informatie over alles wat met het MUS-project te maken heeft is te vinden op sovon.nl/MUS. Op deze site is ook te zien dat er in de Lopikerwaard (Benschop, Montfoort, Oudewater etc.) nog de nodige telgebieden vacant zijn!

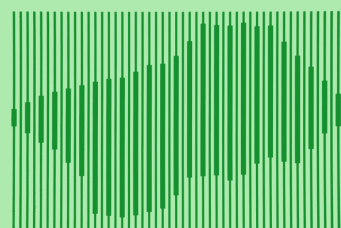
Neem gerust eens een kijkje op deze mooie en informatieve site. Bent u inmiddels al enthousiast?

door Irene Schuller

Door een omwonende is een petitie opgezet: [petities.nl/petitions/plaats-geen-zonnepanelen-in-ons-recreatiegebied-nedereindse-plas?](https://petities.nl/petitions/plaats-geen-zonnepanelen-in-ons-recreatiegebied-nedereindse-plas?locale=nl) locale=nl

foto: Henriëtte Keijzer

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Nedereindse Plas

In juni 2023 heeft de Utrechtse gemeenteraad besloten om de Oostplas van de Nedereindse Plas aan te wijzen als zoekgebied voor zonnepanelen. Inmiddels zijn er gesprekken op gang gekomen met de projectleider van de gemeente Utrecht en geïnteresseerde omwonenden, vertegenwoordigers van energiecoöperaties en vertegenwoordigers van groene organisaties waaronder de WBL.

Overwinterende eenden

De gemeente Utrecht heeft gekozen voor de Oostplas omdat er in de toekomst mogelijk werkzaamheden verricht moeten worden aan de westoever van de Westplas, dan zouden zonnepanelen in de weg liggen. De redenering over vogels is dat de gehele Westplas vrij blijft voor watervogels, maar vergeten wordt dat de vogels waar we het over hebben allemaal op de Oostplas liggen omdat ze daar veel minder last hebben van de wind. Belangrijk in de winter als het koud is!

De Oostplas is belangrijk als rustplaats voor overwinterende eenden en meeuwen. In de winter zijn er bijvoorbeeld altijd veel smienten, een kleine eendensoort, op de Oostplas. Ze liggen daar overdag te slapen midden op de plas, 's nachts gaan ze foerageren op de omliggende weilanden. Overdag liggen ze midden op het water te slapen omdat ze daar relatief veilig liggen, ze worden niet aangevallen door bijvoorbeeld een vos, kat of hond.

Het is heel gemakkelijk om te zeggen dat die vogels allemaal wel verhuizen naar de Westplas maar dat is zeer de vraag. Als de omstandigheden niet goed genoeg zijn zullen de vogels op zoek moeten naar een andere locatie, een aderlating voor de natuur in onze omgeving.

Financiële haalbaarheid

Gelukkig is het de vraag of het plan financieel wel haalbaar is. Het waterschap (HDSR) wil dat maar 25% van de plas bedekt wordt in verband met de waterkwaliteit. Omdat de panelen 50 meter uit de oever komen te liggen blijft er maar 5 ha over voor de zonnepanelen. Dat is weinig, te weinig voor een commerciële partij. Gemeente Utrecht gaat nu onderzoeken hoe ze van die 5 ha toch 10 ha kan maken. Ten koste van wat?

Nedereindse Park

De Nedereindse Plas zoals die nu is heeft een belangrijke recreatieve functie voor bewoners van IJsselstein en Nieuwegein. Als straks polder Rijnenburg wordt volgebouwd ook voor de nieuwe bewoners. Gemeente Utrecht wil daarom van het geheel rond de plas iets moois maken: het Nedereindse Park. Wij hopen van harte dat dit gaat lukken, ons advies is dan wel om uit te gaan van de natuurwaarden die er nu al zijn en die natuurwaarden te versterken. Niet eerst afbreken en dan proberen de schade te beperken!

Dat toekomstige Nedereindse Park wordt wel wat kleiner dan het nu is. In de Randdijkse bosjes komt een appartementencomplex met circa 145 woningen, dat is veel groter dan de huidige bebouwing met één vervallen boerderij.

Ten noorden van dat nieuwe appartementencomplex ligt nog een stukje bos waardoor je naar de Nedereindse Plas kan lopen. Dat stukje bos wordt niet onderhouden, oftewel er liggen dode bomen, het is heel dichtbegroeid, er is veel ondergroei maar voor de natuur is dat allemaal prachtig. In die dichte begroeiing zitten heel veel insecten en andere kleine beestjes, heerlijk voor de vogels. Kikkers, salamanders, padden en kleine zoogdieren vinden er voldoende voedsel en schuilplekken. Wij zijn bang dat de gemeente straks het bosje gaat beheren: dode rommel weghalen, mooie paden maken en struiken snoeien zodat het een mooi park wordt voor de mensen. De natuur levert dan weer heel veel in.

Ruimtevaartbaan

Ook bij de Ruimtevaartbaan wil een projectontwikkelaar bouwen, er moeten 80 woningen komen in plaats van een prachtig, extensief beheerd stukje weidegrond, grotendeels in het buitengebied. Het is de bekende kaasschaafmethode, elke keer een klein stukje eraf. De WBL is tegen deze bouwplan-

nen (zie artikel Vrijkomende agrarische bebouwing en bouwen in het buitengebied) en heeft hierover een zienswijze ingediend.

Natuurwaarden

Samengevat komen er aan de rand van het park veel mensen bij en wordt het park nog belangrijker dan nu voor heel veel mensen om hun hondje uit te laten of een ommetje te gaan lopen of fietsen. Dat geeft al genoeg druk op de natuur, moeten we dan ook nog die zonnepanelen willen?

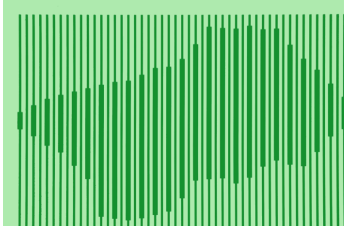
De Nedereindse Plas hoort bij de gemeente Utrecht evenals de nieuw te bouwen Polder Rijnenburg. Veel Nieuwegeiners en IJsselsteiners genieten van het park zoals het nu is, IJsselstein wil gaan bouwen aan de randen van het park. Voor het gehele park zijn dus drie gemeentes belanghebbend, voor zover wij weten is er weinig onderling overleg over de plannen. Wij roepen daarom de gemeentes op met een integraal plan te komen voor het behoud van de natuurwaarden.

De gemeente Utrecht zegt een hoge ambitie te hebben om natuurwaarden toe te voegen. De WBL blijft een vinger aan de pols houden bij genoemde projecten en praat mee waar dat kan. Het belangrijkste doel voor dit moment is het tegenhouden van het plan om de Oostplas te bedekken met zonnepanelen.

foto: gemeente Utrecht, Maarten van der Kuijl

De WBL is voorstander van het gebruik van de zonneladder: eerste keus voor het plaatsen van zonnepanelen is op beschikbare daken. Tweede keus is langs snelwegen, op braakliggend terrein, boven parkeerplaatsen etc. Dan op landbouwgrond, de laatste en minst goede keuze is het plaatsen in de natuur.

*De bouwplannen van de Gemeente IJsselstein zijn te vinden via:
www.ijsselstein.nl/Home/Projecten/Woningbouwprojecten/*

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

door Peter Gruters, deels gebaseerd op informatie van Staatsbosbeheer, foto's deze pagina: Leon Snoek en Jan Kooijman

foto-collage hiernaast:
foto's Diana Rookan

Werkgroep Behoud Lopikerwaard

Paddenstoelen

Een paddenstoel is de vrucht van een schimmel. Deze schimmel zit in de grond, bomen, dieren en bladeren en breekt dode organismen af en voedt de bodem, zoals ook bladeren en dierenpoep doen. Schimmels bestaan uit schimmeldraden die bij de juiste omstandigheden vruchten vormen: de paddenstoel. De perfecte omstandigheden hebben te maken met de hoeveelheid vocht, voedsel en de juiste temperatuur.

Door de afgelopen warme zomer en vervolgens natte herfst zijn de omstandigheden voor het vormen van paddenstoelen ideaal. Schimmeldraden kunnen hierdoor meer vruchten en dus meer paddenstoelen vormen. Die schimmeldraden zijn er altijd al, alleen zijn we er

nu meer bewust van omdat die draden nu meer paddenstoelen vormen dan dat we gewend zijn. 'Ze schieten als paddenstoelen uit de grond' luidt het gezegde voor een verschijnsel dat zich snel vermenigvuldigt. Soms zien we groepjes paddenstoelen, in kringen en in slingers door het gras. Ze groeien in tuinen, parken en bossen maar ook in bermen en op bijvoorbeeld begraafplaatsen.

Sommige mensen vinden het leuk om paddenstoelen te plukken. Je moet je dan wel behoorlijk in de eetbare soorten verdiepen, omdat je van bepaalde soorten flink ziek kan worden. Evenals bij bramen mag je alleen plukken voor eigen gebruik.

Duurzaamheidsprijs 2023 van Duurzaam Montfoort uitgereikt

Op 6 juni jl. ontvingen maar liefst twee genomineerden de Duurzaamheidsprijs uit handen van wethouder Van Wikseelaar: Ramona Schalkwijk van Bloemweidemelk en duurzame melkveehouders Koos en Marina van der Wind. De Duurzaamheidsprijs is een pluim voor organisaties in de gemeente Montfoort die zich inzetten voor de omgeving, de natuur en anderen. Dit jaar was het thema Biodiversiteit.

In totaal waren er acht genomineerden. Al deze organisaties zetten zich op een of andere manier in voor een groene, levendige omgeving met aandacht voor dieren, planten en de mens als onderdeel van de natuur. Uit deze genomineerden zijn door een jury dus twee prijswinnaars gekozen.

De WBL was een van de genomineerden. Op de foto bestuurslid Leo van den Berg. De WBL feliciteert beide winnaars met het behalen van deze mooie prijs. Zie onze website voor meer informatie en bekijk alle genomineerden op de website www.duurzaammontfoort.nl.

